

Głos Ludu

Gazeta Polaków w Republice Czeskiej

Świętujące Towarzystwo Ewangelickie
| s. 3

Święty Marcin z lampką młodego wina
| s. 5

Niełatwa psia dola
| s. 6

Zaolzie pisało dyktando

Fot. MAREK SANTARIUS

Zaolziacy piszą Wielkie Dyktando. Dyktuje Barbara Kubiczek.

Dwadzieścia cztery osoby zasiady w czwartek w auli Gimnazjum Polskiego w Czeskim Cieszynie, żeby sprawdzić swoją znajomość ortografii w Wielkim Dyktandzie dla Zaolzia. Spróbować swoich sił językowych przyszli przedstawiciele wszystkich pokoleń oraz rozmaitych profesji – lekarze, nauczyciele, dziennikarze, ekonomiści... Najmłodszy uczestnik skończył 12 lat, najstarszy 75.

Pomysł zorganizowania zaolziańskiego sprawdzianu z polskiej ortografii zrodził się rok temu z okazji obchodów Roku Języka Polskiego na Zaolziu. Zorganizowane przez Centrum Pedagogiczne dla Polskiego Szkolnictwa Narodowościowego w Czeskim Cieszynie Wielkie Dyktando dla Zaolzia spotkało się wówczas z bardzo pozytywnym przyjęciem. W imprezie wzięło

udział ok. sześćdziesięciu osób. – W tym roku mamy nieco mniej uczestników. Konkurs ten polega nie tylko na sprawdzeniu wiedzy ortograficznej, ale jest również świetną okazją, żeby się spotkać, porozmawiać i mieć kontakt z językiem, jak widać z dyktanda, bardzo współczesnym – powiedziała „Głosowi Ludu” główna organizatorka, Barbara Kubiczek.

Tegoroczną, drugą edycję Wielkiego Dyktanda objął swoim patronatem Konsulat Generalny RP w Ostrawie. Jak zapewniła konsul Maria Kovács, polska placówka dyplomatyczna w Ostrawie chętnie wspiera tego rodzaju inicjatywy. – Jest to fantastyczny projekt i chciałabym życzyć organizatorom realizacji dalszych takich projektów. Państwu zaś życzę połamania pióra – powiedziała Kovács.

Zanim uczestnicy złapali za pióra, słowa zachęty i otuchy usłyszeli również z ust przewodniczącego jury konkursowego, prof. Daniela Kadłubca. – Tekst uważam za bardzo sympatyczny, średnio trudny, ale myślę, że sprawdzający znajomość języka ojczystego. Pisanie takich tekstów jest niezmiernie ważne, bo pozwala nam doskonalić język ojczysty. A bez niego nie byłoby ani nas, ani kultury, ani osiągnięć, którymi Polska się szczyci. Cieszę się, że ta impreza trwa i będzie trwała, że pozwala się nam zastanowić nad naszym najwyższym dobrem, nad językiem – stwierdził profesor.

Autorem tekstu „Ciekawostki z Internetu” był Sebastian Przybyszewski z Instytutu Filologii Polskiej Uniwersytetu Warmińskiego-Mazurskiego w Olsztynie. Jak wynikało z rozmów prowadzonych na gorąco, zaraz po oddaniu kartek, problemy stwarzały m.in. takie wyrażenia, jak quasi-lekarski, superzdziej czy człowiek encyklopedia. Nie dla wszystkich też było sprawą oczywistą, że nicnierobienie to jedno słowo oraz że oplem jeździmy przez małe „o”.

Wieczorne Wielkie Dyktando dla Zaolzia zamknęło czwartkowy maraton ortograficzny, który rozpoczął się już w godzinach przedpołudniowych, kiedy to sprawdziany z ortografii pisali uczniowie zaolziańskich

KONGRES POLAKÓW W RC
KONGRES POLAKÓW W CZ

Beata Bocek
Michaela Raszka i
Roman Zemene
Ewa Jaślar-Walicka

Koło Macierzy Szkolnej
przy PSP w Hawierzowie
Błędowicach

Grupa Twórcza
Tomasza Heczki
Chór mieszany "LIRA"
Barbara Mračna

Marta Różańska
Ewa Haltof
Witosław Szwarz

oraz gość specjalny:
Piotr Bukartyk
Teatr w Cz. Cieszynie
26. 11. 2011
17:00

Bilety do nabycia w siedzibie Kongresu Polaków, Cz. Cieszyn
Zamówienia: 558 711 453, kancelaria@polonica.cz

Przy wsparciu:
Ministerstwa Kultury RC,
Konsulatu Generalnego RP w Ostrawie oraz Miasta Czeski Cieszyn

GłosLudu Partner medialny

MINISTERSTWO KULTURY

Kongres Polaków w Republice Czeskiej

WALMARK® Sponsor generalny

»Pod Tułem«
Restauracja i Pokoje Gościnne

wesela i imprezy okolicznościowe
Cisowinica 140, tel. +48 338 527 947,
www.podtułem.pl

CL-701

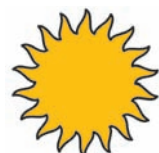
polskich podstawówek. – Przed południem odbył się konkurs o tytuł mistrza ortografii, w którym wzięło udział 135 uczniów w trzech kategoriach wiekowych – 4-5, 6-7 i 8-9 klasa. Teksty poszczególnych dyktand przygotowała znana językoznawczyni, Danuta Krzyżyk – poinformowała Kubiczek.

Nazwiska laureatów zostaną opublikowane w „Głosie Ludu”, swój własny wynik można też będzie sprawdzić na stronie internetowej Centrum Pedagogicznego.

BEATA SCHÖNWALD
Ankieta na str. 2

POGODA

sobota

dzień: 4 do 8 °C
noc: -1 do -5 °C
wiatr: 1-4 m/s

niedziela
poniedziałek

dzień: 4 do 8 °C
noc: 0 do -4 °C
wiatr: 2-5 m/s

Wykorzystaj swoje BENE-FITY
i zafunduj sobie relaks, na jaki zasługujesz

Kompleks sportowy Vitality Wędrzynia i Bystrzyca
Ujeżdżalnia Bystrzyca
tenis, bowling, siatkówka, squash, basen, segway, masaże, jazda konna

Pensjonat Ovečka Nydek - relaksacyjne pobyty wellness

Hotel Vitality - pakiet wellness, basen, sauny, masaże, whirlpool

www.vitalityslzsko.cz | www.hotelvitality.cz | www.penzionovecka.cz

Stowarzyszenie
Przyjaciół
Polskiej Książki

Wystawa Polskiej
Książki 2011

Karwina, DOM PZKO Karwina-Frysztat, Miejsce
Koło PZKO Karwina-Frysztat, 14.11.2011 - wernisaż 16.30,
15. 11. 2011 - 8.00-17.00, 16. 11. 2011 - 8.00-17.00.
Goście wernisażu:
Barbara Gawryluk, Renata Piątkowka, Paweł Wakuła.

Wsparcie finansowe:
Ministerstwo Kultury RC,
Stowarzyszenie „Wspólnota Polska”,
Miasto Czeski Cieszyn,
Fundusz Kultury Miasta Karwina.

CL-735

KRÓTKO

SANTARIUS
NAGRODZONY

REGION (dc) – Fundacja OKD rozdała w czwartek nagrody za najlepsze projekty w sferze non profit. Wieczór galowy odbył się w Muzeum Górniczym w Ostrawie. W głównej kategorii – Osobistość Roku – zwyciężył Czesław Santarius, który założył i przez 20 lat prowadził Diakonię Śląską. W kategorii medialnej nagrodzono dziennikarza Dalibora Dostála. Nagrody przyznano również inicjatywie „Dokořán” z Karwiny za organizację festiwalu wielokulturowych, ostrawskiemu Caritasowi św. Aleksandra za wybudowanie warsztatów chronionych dla osób niepełnosprawnych oraz ośrodkowi „Křuček” ze Svitav za wspólne działania rodzin z małymi dziećmi i seniorów.

WYNIKI KONKURSU O
BILETY NA KONCERT
CZESŁAW ŚPIEWA

Prawidłowa odpowiedź: Debiutancka płyta zespołu nosi tytuł „Debiut”. Dwa bilety (do odebrania w „Dziupli”) wylosowali Aleksandra Macura i Jacek Bieleński. Gratulujemy!

Głosujemy!

W ostatnią sobotę października prezentowaliśmy w „Głosie Ludu” dziesiątkę nominowanych do nagrody „Złoty Jestem” w IX edycji konkursu Tacy Jesteśmy. Od początku listopada trwa głosowanie, które rozstrzygnie, kto zostanie tegorocznym „Złotym”.

– Do Kancelarii Kongresu Polaków napływają głosy ze wszystkich krańców Zaolzia zarówno w formie esemesów, jak i w postaci wypełnionych kuponów. Głosowanie jednak nadal trwa. Kto jeszcze nie oddał głosu na swojego faworyta, może tak uczynić do piątku 18 bm. Liczy się każdy głos – zachęca do udziału w plebiscycie Aneta Roszka z Kancelarii KP.

Do wyboru są trzy sposoby głosowania. Każdy może wybrać ten, który najbardziej mu odpowiada, albo też skorzystać ze wszystkich sposobów jednocześnie. Pierwszy przewiduje wysłanie pod nr tel. 736 627 021 SMS-a ze swoim faworytem oraz swoimi danymi osobowymi. Z każdego numeru można wysłać tylko jeden głos. Kolejne sposoby polegają na głosowaniu na kartach pocztowych – na zwykłej karcie pocztowej lub z dołączonym kuponem. Nadesłane kupony, które można znaleźć w każdym niemal numerze naszej gazety, wezmą udział w losowaniu o wartościowe nagrody.

Nagroda „Złoty Jestem” zostanie przekazana podczas finałowego Koncertu Galowego 26 bm. w Teatrze Cieszyńskim. (sch)

KUPON

Nominowany do nagrody

TACY
JESTESMY 2011

Imię i nazwisko głosującego

Adres

Tel/e-mail

Biblioteka XXI wieku

Uroczysta fanfara oraz hymn Unii Europejskiej zainauguowały czwartkowe oficjalne otwarcie gruntownie zrekonstruowanej siedziby Biblioteki Regionalnej w Karwinie. Placówka, która wczoraj otworzyła swe podwoje dla czytelników, łamie stereotypy biblioteki jako miejsca służącego tylko wypożyczaniu książek.

Nowy budynek i jego wnętrza mieli jakiś czas temu okazję podziwiać uczestnicy konferencji naukowej, zorganizowanej w ramach Roku Gustawa Morcinka na Zaolziu. Zachwytu nad nimi nie kryli także czwartkowi goście oficjalnego otwarcia. – Udało nam się stworzyć coś wyjątkowego – stwierdził prezydent Karwiny, Tomáš Hanzel, dziękując wszystkim, którzy w jakikolwiek sposób przyczynili się do realizacji przedsięwzięcia. – Wierzę, że biblioteka należycie służyć będzie licznie odwiedzającym ją mieszkańcom naszego miasta – dodał Hanzel. – Szczęśliwe miasto, które posiada bibliotekę, jako miejsce i jako możliwość – powiedziała z kolei konsul generalna RP w Ostrawie, Anna Olszewska. – Nie tylko wizualnie, ale także poprzez oferowane usługi, biblioteka ta wykracza poza ogólnie przyjęte schematy biblioteki publicznej – przekonywała konsul.

Otwarcie nowoczesnego, multimedialnego budynku było ważnym wydarzeniem nie tylko dla czytelników, ale także dla bibliotekarzy. – Marzyli-

Uroczyste przecięcie wstęgi.

śmy o nowej bibliotece od 1966 r. – przyznała Halina Molin, dyrektorka BR. – I proszę bardzo, po 45 latach się udało – dodała z humorem. Zarządzany przez nią budynek został doceniony jeszcze przed otwarciem: otrzymał nagrodę specjalną ministra kultury w ramach konkursu Biblioteka Roku w RC oraz tytuł „Obiekt Roku 2011” w województwie

morawsko-śląskim. Jak przypomniał David Sven-tek, dyrektor Urzędu Rady Regionalnej Regionu Spójności Morawy i Śląsk, przebudowa pochłonięła jedną czwartą wszystkich środków unijnych przeznaczonych w latach 2007-2013 dla Karwiny. Ogólne koszty inwestycji wyniosły ok. 120 mln koron, z czego ok. 80 mln wyłożyła UE. (wib)

O czeskim raju i czeskich stratach

Jak wygląda czeski raj, o którym Czesi śpiewają we swym hymnie? Jak żyje się Czechom bez Boga? Dlaczego w Czechach tylu zmarłych nie ma pogrzebu z prawdziwego zdarzenia? Książka „Zrób sobie raj” Mariusza Szczygła, przybliżająca Polakom mentalność Czechów, po przetłumaczeniu na język czeski szybko zdobyła sobie popularność również nad Wełtawą czy Ostrawicą. Spotkanie autorskie Szczygła, które odbyło się w czwartek w Domu Książki „Librex” w Ostrawie, zakończyło trwające od początku listopada Dni Polskie. Przybyło sporo osób (w tym konsul generalna RP Anna Olszewska), po autografy ustawiała się długa kolejka. Czytelnicy pytali autora o jego ulubionych czeskich pisarzy (wymienił Bohumila Hrabala, Jana Balabána i Karla Čapka), interesowali się reakcjami Polaków

Mariusz Szczygł długo podpisywał w Ostrawie swoje książki.

na jego książki. Z przyjemnością wysłuchali fragmentów „Zrób sobie raj” w interpretacji aktora Vladimíra Poláka.

Pisarz (na co dzień dziennikarz w „Gazecie Wyborczej”) zdradził, że do Republiki Czeskiej po raz pierwszy przyjechał dziesięć lat temu, pomimo że urodził się w sudeckim miasteczku Złotoryja. Języka czeskiego zaczął się uczyć po to, by móc przeprowadzić wywiad z Martą Kubišová. Obecnie przymierza się do napisania trzeciej, ostatniej już książki o Czechach, której tematem będą kobiety i straty, nie tylko ukochanej osoby. – To będzie ostatnia książka o Czechach, bo już chciałbym się zająć innym krajem – powiedział Szczygł.

Prosto ze spotkania w Libreksie pisarz udał się na przedstawienie „Gottland” w Teatrze Jiřego Myrona, które powstało na motywach jego pierwszej książki o Czechach. W przyszłym tygodniu zamieścimy rozmowę z Mariuszem Szczygłem. (dc)

ZAOLZIE DRUKIEM I W ETERZE

Ewa Farna ponownie u Wojciecha Manna

Przed pięcioma laty, w marcu 2006 roku, młodziutka wokalistka z Wędryni, 12-letnia zaledwie siódmoklasistka wędryńskiej PSP Ewa Farna zadebiutowała na ekranie telewizyjnym w programie Wojciecha Manna „Szansa na sukces”. W

odcinku poświęconym twórczości Jacka Cygana Ewa zaśpiewała trudną piosenkę „Za młodzi, za starzy” z repertuaru Ryszarda Rynkowskiego. Obaj panowie, wspólnie z kompozytorem Piotrem Rubikiem, zasiedli w programowym jury i przyznali

młodej Zaolziance pierwszą nagrodę.

Teraz historia zatacza koło. W najbliższą niedzielę o godz. 15.15 w programie TVP 2, Ewa Farna, dziś już znana piosenkarka zarówno na czeskiej, jak i polskiej scenie muzycz-

nej, powróci do „Szansy na sukces”. Tym razem już jednak w roli jurora. Amatorzy wyłonieni drogą eliminacji zmierzają się z najpopularniejszymi utworami młodej wokalistki. Widzowie usłyszą między innymi: „Ewakuację”, „Cicho” czy „Bez też”. (kor)

POWIEDZIELI O DYKTANDZIE:

RENATA GAŁUSZKA:

To była decyzja córki. Córka poprosiła mnie, czy bym nie poszła napisać z nią dyktanda, a ja się zgodziłam. Zresztą wziąć udział w dyktandzie chcieliśmy już w zeszłym roku, ale wtedy akurat była okropna pogoda, spadł pierwszy śnieg i nie dałyśmy rady dojechać. Tym razem, za drugim podejściem, już nam się udało. Za siebie mogę powiedzieć, że jestem bardzo zadowolona z udziału w tym dyktandzie. Trochę błędów wprowadziłam, ale myślałam, że będzie gorzej. W

przyszłym roku, jeżeli córa pójdzie, to ja na pewno też.

ADAM CHODURA:

Przyszedłem tutaj, żeby się przekonać, na co mnie stać, czy potrafię napisać takie właśnie dyktando, czy będzie ono trudne... A także chciałem stwierdzić, jakie są moje szanse w porównaniu z innymi uczestnikami, starszymi, może bardziej doświadczonymi. A jakie są moje wrażenia po napisaniu? Wcale nie było łatwo. W wielu miejscach musiałem mocno się zastanowić.

Zdjęcia: MAREK SANTARIUS

JÓZEF ŠTIRBA:

To moje drugie dyktando. W zeszłym roku też byłem, ale nie bardzo mi poszło. Konkurs ten traktuję jako sprawdzian, który pozwoli mi dowiedzieć się, co w trawie piszczy, gdzie jakie mam braki oraz czy jeszcze pamiętam coś ze szkoły. Dyktando było średnio trudne. I tak samo, jak w zeszłym roku oraz przez całe życie, tak i tym razem miałem problemy z interpunkcją oraz pisownią wielkich liter. (sch)

Świętujące Towarzystwo

Uroczysty koncert adwentowy w kościele Na Niwach, którego gwiazdą będzie polski zespół Golec uOrkiestra, zakończy i podsumuje obchody 130-lecia Towarzystwa Ewangelickiego. Założona przez ks. Franciszka Michejdę w 100-lecie wydania patentu tolerancyjnego organizacja, oficjalnie obchodziła swój jubileusz pod koniec minionego miesiąca po polskiej stronie granicy. O rocznicy nie zapomniano jednak także na Zaolziu.

W uroczystości jubileuszowe włączone zostały coroczne imprezy organizowane przez czeskiego odpowiednika TE (Towarzystwo Ewangelickie – Evangelická společnost). 20 października odbył się w Czeskim Cieszynie finał trzeciej edycji Konkursu Recytatorskiego Poezji Chrześcijańskiej. Obok TE – ES organizuje go co roku Śląski Kościół Ewangelicki A.W. oraz Polskie Towarzystwo Artystyczne „Ars Musica”. – Bardzo cieszymy się z tego, że zainteresowanie konkursem rośnie z roku na rok – przyznaje ks. Bogusław Kokotek, prezes TE-ES. – Uczestnicy recytują dzieła nie tylko klasyków, ale także autorów współczesnych. Szkoda tylko, że jeszcze nie pojawiła się proza, nikt też, jak na razie, nie sięgnął do twórczości regionalnej – dodaje ks. Kokotek. Konkurs jest wydarzeniem ekumenicznym i transgranicznym – biorą w nim udział wyznawcy różnych religii chrześcijańskich z obu stron granicy. W poszczególnych kategoriach triumfowali w tym roku Daniela Veit z PSP w Wędrzynie (zajęła drugie miejsce, pierwszego nie przyznano), Ola Wania z czeskokieszyńskiej PSP oraz Maciej Cymorek z Gimnazjum Polskiego.

Główne obchody jubileuszu TE odbyły się po polskiej stronie, w

Do Konkursu Recytatorskiego Poezji Chrześcijańskiej zgłosiło się w tym roku 35 uczestników.

Cieszynie. 29 października odbył się seminarium popularno-naukowe, zaś 30 października w kościele Jezusowym na Wyższej Bramie odprawiono nabożeństwo upamiętniające rocznicę oraz uroczystość nadano TE imię jego założyciela, ks. Franciszka Michejdy (imię to przyjęło także cieszyńskie Liceum Ogólnokształ-

cące Towarzystwa Ewangelickiego).

Założona w 1881 r. organizacja (wówczas pod nazwą Towarzystwo Ewangelickie Oświaty Ludowej) działała początkowo na terenie całego Śląska Cieszyńskiego. Jej problemy zaczęły się z chwilą podziału tego regionu w 1920 r., zaś ostateczny kres jej działalności położyła II

wojna światowa i okres komunizmu. Działalność TE, tym razem osobna dla polskiej i czeskiej części Śląska Cieszyńskiego, wznowiona została w 1991 r.

Zanim jednak doszło do wspomnianej reaktywacji, odbył się pierwszy koncert adwentowy w Nawsiu, w 1990 r. – Od tego roku datuje się

początek długoletniej tradycji tych koncertów – wyjaśnia ich organizator, ks. Bogusław Kokotek. W ciągu 20 lat w pierwszą niedzielę Adwentu zagrali lub zaśpiewali chyba wszyscy znaczący wykonawcy z naszego regionu, choć nie tylko. W tym roku na występ w Czeskim Cieszynie udało się zaprosić artystów z najwyższej półki – od lat nieschodzący z czołówek polskich list przebojów zespół Golec uOrkiestra. Jego liderzy, pochodzący z Miłówki bracia Łukasz i Paweł Golcowie, są chyba najbardziej rozpoznawalnymi bliźniakami nad Wisłą. Grupa ma na swoim koncie kilka milionów sprzedanych płyt. Oprócz tego zdobyła w 2000 r. „Superjedynekę” w Opolu w kategorii „Zespół roku”, jest laureatem dwóch „Fryderyków”, nagrody TVP oraz Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego „Genius Loci – Poloniae”, a także dwóch „Wiktorów”.

– Bilety w przedsprzedaży nabyć można w kancelarii parafialnej kościoła Na Niwach (w godz. 9.00-12.00 oprócz środy i soboty), w księgarni państwa Wirthów oraz w siedzibie Biblioteki Miejskiej przy ul. Havlička – informuje ks. Kokotek. Cena biletów wynosi 300 koron, dzieci i emeryci płacą o 100 koron mniej.

WITOLD BIERNAT

Polska – 93 lata później...

W polskiej części Śląska Cieszyńskiego obchodzono wczoraj uroczystość 93. rocznicę odzyskania przez Polskę – po 123 latach niewoli, niepodległości. Uroczystości i defilady odbywały się w całym regionie. Ta w jego stolicy, rozpoczęła się o godz. 10.00 od nabożeństwa ekumenicznego w intencji niepodległości Ojczyzny w kościele Jezusowym w Cieszynie. Godzinę później spod kościoła wyruszył pochód, w asyście orkiestry, na Rynek.

– Przed 93 laty Polacy potrafili wykorzystać wojenną klęskę mocarstw zaborczych. I własnym orężem, a także mądrą taktyką dyplomatyczną zademonstrowali, że „jeszcze Polska nie zginęła” – powiedział pod Domem Narodowym burmistrz Cieszyna, Mieczysław Szczurek. – Przed Polakami stało zadanie tworzenia własnego państwa. Musieli ustalić jego granice i uzyskać uznanie międzynarodowe, podnieść ze zniszczeń gospodarkę. Wydawało się to zadaniem ponad siły.

Potrzebna była zgoda narodowa i wyteżona praca. Jak ujął to trafnie marszałek Józef Piłsudski: „Świat na nas patrzy, musimy mu się zaprezentować jako naród zdolny do pełnego wysiłku, a nie gromada skłóconych gadułów”. Chylimy dziś czoło przez dokonania naszych przodków, bo stanęli na wysokości zadania – podkreślił burmistrz Szczurek.

Po złożeniu kwiatów pod tablicą upamiętniającą powołanie Rady Narodowej dla Księstwa Cieszyńskiego uczestnicy uroczystości przeszli pod Zamek, pod Pomnik Legionistów. Tam odśpiewano „Rotę”, a zabrzmiał też „Marsz I Brygady”.

Wieczorem zaś w Teatrze im. Adama Mickiewicza odbyła się Uroczysta Sesja Rad Gmin Ziemi Cieszyńskiej, podczas której zostały wręczone Srebrne Cieszyńnianki i Złota Cieszyńnianka. Tę ostatnią przyznano w tym roku Karolowi Suszce, długoletniemu dyrektorowi Teatru Cieszyńskiego.

Przemówienie z okazji Święta Niepodległości wygłosił wczoraj na Rynku w Cieszynie burmistrz miasta, Mieczysław Szczurek.

INFORMATOR

OFERTA PRACY

PRZEDSZKOLE W KARWINIE poszukuje nauczycielki przedszkola. Wymagania: wykształcenie pedagogiczne – wychowanie przedszkolne, bardzo dobra znajomość języka polskiego, umiejętności plastyczne i muzyczne (gra na instrumencie). Podania z życiorysem prosimy składać do 18. 11. 2011 pocztą elektroniczną: przedszkole@pzskarwina.cz. GL-710

OFERTY

OPIEKUJĘ SIĘ DZIEĆMI OD 2 LATEK. Jestem doświadczoną pielęgniarką z referencjami. Tel.: 775 204 522. GL-725

NAPRAWDĘ ATRAKCYJNE, PONADSTANDARDOWO WYPOSAŻONE MIESZKANIE spółdzielcze (3+1), na górnym krańcu osiedla w Czeskim Cieszynie

–Sibicy sprzedam na dogodnych, umownych warunkach. Prywatnie, bez pośredników! Kontakt pod telefonem 602 510 658. GL-705

WYCINANIE I PIELEGNACJA drzew, tel.: +48 602 716 518. GL-697
ANTYKI KUPIĘ – meble przedwojenne, obrazy, zegary, odznaczenia, srebra, militaria, stare zdjęcia, pocztówki i wiele innych, tel.: 0048 605 255 770. GL-699

KONCERTY

KARWINA – Parafia zaprasza na koncert muzyki sakralnej 13. 11. o godz. 15.30 do kościoła św. Piotra z Alkantary w Karwinie-Kopalniach. W programie wystąpi schola i chór kameralny z kościoła Podwyższenia Krzyża św. oraz Duo Karwińskie ze Szkoły Muzycznej B. Smetany.

WYSTAWY

KONGRES POLAKÓW, Czeski

Cieszyn: wystawa pt. „Polskie Towarzystwo Medyczne w RC”. Czynna do 2. 12. w dni powszednie 8-15.

WIELKA GALERIA TEATRU CIESZYŃSKIEGO: do 20. 11. wystawa pt. „60 lat Sceny Polskiej”; do 20. 11. wystawa „10 lat Festiwalu Teatrów Moraw i Śląska”. Czynna po-pt: 9.00-15.00.

MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ, SALA WYSTAW w Cz. Cieszynie, Praska 3/14: do 20. 11. wystawa pt. „Siedziby szlacheckie na Śląsku Cieszyńskim”; stała ekspozycja „Obrazki z przeszłości Śląska Cieszyńskiego”. Czynne: wt-pt: 8.00-16.30.

▲ **SALA WYSTAW w Karwinie, Rynek Masaryka:** do 4. 3. 2012 wystawa pt. „Dotknąć się przyrody”; stała ekspozycja „Strípky z dějin Karvine”. Czynne: wt-pt: 8.00-16.30, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **SALA WYSTAW w Hawie-**

rzowie „Musaion”, Robotnicza 14: do 11. 3. 2012 wystawa pt. „Miniona sława broni białej”; stała ekspozycja pt. „Środki płatnicze na

Śląsku Cieszyńskim”; do 11. 3. 2012 wystawa „Miniona sława broni białej”. Czynne: wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

REKLAMA

Szkola Językowa Pygmalion z Czeskiego Cieszyna zaprasza na

DZIEŃ OTWARTYCH DRZWI

Odwiedź nas w nowym miejscu i całkiem za darmo przekonaj się, jak wygląda nauka na kursach językowych!
Każdy gość otrzyma także niewielki upominek.

Data: Poniedziałek, 14. listopada 2011 **Godziny:** 14,30 – 18,00

Program:
15,00 – 15,30 Pupil (nauka języka angielskiego dla dzieci w wieku 6-12 lat)
15,30 – 16,00 Pigmalionek (nauka języka angielskiego dla dzieci w wieku 3-6 lat)
16,00 – 16,30 możliwość konsultacji z lektorami
16,30 – 17,00 przygotowanie do FCE (nauka j. angielskiego z czeskim lektorem)
17,00 – 17,30 – możliwość konsultacji z lektorami
17,15 – 17,45 – angielski dla początkujących (czeski lektor)
17,30 – 18,00 przygotowanie do FCE (nauka języka angielskiego z lektorem, dla którego język ten jest językiem ojczystym)
17,30 – 18,00 nauka języka czeskiego

Adres: Mánesova 27, 737 01 Czeski Cieszyn; tel.: +420 558 741 900; tel. komórkowy: +420 777 550 985 pygmalion@pygmalion.cz; www.pygmalion.cz

Pustówka: zawsze chciałem zdobyć międzynarodowe doświadczenie

Z miesięcznego stażu w Parlamencie Europejskim wrócił niedawno Tomasz Pustówka, świeżo upieczony absolwent prawa, prezes Sekcji Akademickiej „Jedność”. O sposobie dotarcia do Brukseli i przeżyciach, jakie wywiózł ze stolicy Unii Europejskiej, mówi w rozmowie z naszą gazetą.

W jaki sposób udało ci się dostać na staż do Brukseli?

Tak się szczęśliwie złożyło, że za pośrednictwem Kongresu Polaków w Republice Czeskiej, który utrzymuje bardzo dobre stosunki z Polakami mieszkającymi poza granicami kraju, m.in. na Litwie, udało mi się skontaktować z posłem do Parlamentu Europejskiego, Waldemarem Tomaszewskim. Został on wybrany z ugrupowania Akcja Wyborcza Polaków na Litwie, dzięki czemu otrzymałem propozycję wyjazdu na staż do Brukseli. Poseł Tomaszewski proponuje bowiem staże osobom z różnych środowisk polonijnych, stara się dzielić tymi możliwościami, które posiada, nie tylko z Polakami z Litwy, ale także z innych krajów.

W jaki sposób dowiedziałeś się o tego rodzaju możliwości?

Od prezesa KP, Józefa Szymeczka. O tym, że mogę wyjechać na staż dowiedziałem się z kilkumiesięcznym wyprzedzeniem i nawet specjalnie się nie wahałem. Zawsze chciałem zdobyć jakieś doświadczenie międzynarodowe, a ponieważ nie zdecydowałem się na całoroczny wyjazd w ramach programu Erasmus – był po prostu zbyt długi – to możliwość podjęcia miesięcznego stażu w Brukseli wydała mi się rozwiązaniem idealnym. Dodatkowo oferta ta była wzbogacona możliwością zaznajomienia się z funkcjonowaniem instytucji europejskich, była to więc jedyna w swoim rodzaju okazja.

Jakie kryteria musiałeś spełnić, by móc podjąć staż?

Nie ma żadnych formalnych wymagań, przyjęcie aplikanta należy w pełni do kompetencji posła, z tym, że Waldemar Tomaszewski bardzo dba o to, by stażysty, którzy do niego przyjeżdżają, byli osobami aktywnymi społecznie. Z racji prowadzenia przeze mnie Sekcji Akademickiej „Jedność” oraz innych doświadczeń organizacyjnych spełniałem to kryterium w stopniu dostatecznym (śmiech). Podobnie, jak np. dziewczyna, która przyjechała po mnie do Brukseli. Z tym, że ona jest aktywna społecznie w środowisku polskim w Kanadzie. Do tego dochodzi oczywiście znajomość języka angielskiego, choć formalnych egzaminów udało mi się uniknąć.

Co należało do twoich obowiązków?

Cały staż odbywałem w kancelarii posła i w zasadzie moim zadaniem była pomoc w funkcjonowaniu biura. Chodziło więc w głównej mierze o pracę administracyjną, ale szczerze mówiąc, staż ten miał bardziej charakter edukacyjny niż roboczy. Przede wszystkim miałem możliwość przyglądania się obradom komisji parlamentarnych, w tym czasie odbyło się w Brukseli także posiedzenie plenarne PE, które zazwyczaj ma miejsce w Strasburgu. Oprócz wspomnianych sesji, w Brukseli organizuje się także wiele innych przedsięwzięć – całe mnóstwo różnego rodzaju konferencji organizowanych przez poszczególne ugrupowania polityczne, spotkania z ciekawymi ludźmi, czołowymi postaciami świata polityki. Z mojego punktu widzenia największą zaletą wyjazdu była więc możliwość uczestniczenia w tych spotkaniach, przysłuchiwanie się rozmowom i rokowaniom.

Potwierdzasz, że najważniejsze decyzje polityczne zapadają nie w salach plenarnych, tylko w kuluarach, a spory udział mają w nich także przeróżne grupy nacisku?

Jakie role odgrywają grupy nacisku, tego nie miałem okazji zaobserwować (śmiech). Niemniej jednak jestem przekonany, że najważniejsze decyzje podejmowane są w kuluarach, ponieważ PE i ogólnie Unia Europejska zarządzane są w sposób bardzo kulturalny, rozmowy toczą się w bardzo kulturalnej atmosferze, nie ma kłótni i awantur. Zawartością wielu przemówień są tzw. uniwersalne frazesy europejskie (śmiech). Jednym słowem, obradom nie towarzyszą takie emocje, jak ma to miejsce w parlamentach krajowych. Być może dzieje się tak dlatego, że PE jest trochę na uboczu. Zainteresowanie wyborców tą in-

nie sędzę, by była to w zupełności loża marionetek. Jeżeli popatrzymy na rozwój UE, to PE wciąż zyskuje coraz więcej rzeczywistych kompetencji. Istotnie, w przeszłości jego rola była bardziej konsultacyjna, dziś już jednak dysponuje np. inicjatywą ustawodawczą, jego znaczenie wzrasta. Główne decyzje podejmowane są rzecz jasna gdzie indziej, przede wszystkim w Radzie Europejskiej, składającej się z szefów rządów lub głów państw krajów członkowskich. Jej strategiczne ustalenia wprowadzane są w życie przez Komisję Europejską, zaś Parlament pełni swoistą funkcję opinio-

Pojawiają się głosy o możliwym rozpadzie strefy euro czy nawet całej UE?

Poseł Tomaszewski jest akurat członkiem frakcji Europejskich Konserwatystów i Reformatorów (podobnie jak PiS i ODS – przyp. red.), która charakteryzuje się poglądami eurosceptycznymi. Stąd nie jest ona zwolennikiem jeszcze głębszej integracji europejskiej, jest sceptyczny wobec euro – np. premier Nečas otwarcie krytykuje opcję jak najszybszego przyjęcia wspólnej waluty przez RC. Głos ten jest coraz bardziej wyraźny i choć nie opowiada się za całkowitym rozbięciem UE, to mówi o ograniczeniu procesu integracji do wspólnego rynku, zmniejszenia transferów finansowych między krajami oraz roli euro. Głos ten zyskuje też coraz większe poparcie w krajach unijnych, zatem należy się spodziewać, iż w przyszłości będzie miał swoje znaczenie.

Nieco w cieniu kryzysu pozostaje fakt sprawowania w tym półroczu prezydencji w Radzie UE przez Polskę. Czy w Brukseli widać, że to właśnie kraj nad Wisłą stoi obecnie na czele Unii?

Jest to bardzo widoczne, sam byłem bardzo zaskoczony tym faktem. W PE co tydzień odbywa się kilka imprez promujących Polskę, różne regiony przedstawiają tam swoje tradycje, zapraszani są artyści, odbywają się degustacje kulinarne. Nie jest to, rzecz jasna, jedyna forma sprawowania prezydencji. Polska organizuje też całą masę konferencji podejmujących ważne unijne tematy – dotyczą np. gospodarki, integracji. Polska jest głównym promotorem rozszerzania się UE na wschód, prowadzi mediacje z Ukrainą, choć kiedy byłem w Brukseli, stały się one bardzo skomplikowane z racji aresztowania Julii Tymoszenko. Polska wywołuje dyskusje, proponuje tematy polityczne, jej głos na komisjach i ogólnie w całym PE jest bardzo wyraźny. Nie byłbym więc sceptyczny wobec roli prezydencji, myślę, że ma ona swoje znaczenie.

Podobno prosto z Brukseli poleciałeś nie do domu, a do Sztokholmu. Dlaczego?

Zostałem zaproszony na konferencję przez działającą w Szwecji fińską organizację młodzieżową. Tematem spotkania była rewitalizacja języków mniejszościowych w społeczeństwie większościowym. Dyskutowano nie tylko o pozycji języka fińskiego w Szwecji, ale także wielu innych języków mniejszościowych w całej Europie. Najciekawsze były jednak wystąpienia naukowców przedstawiających wyniki bardzo interesujących badań związanych z osiągnięciami naukowymi osób dwujęzycznych. Porównywane były one z wynikami osób kształcących się w szkołach jednojęzycznych. Ogólnie rzecz biorąc potwierdzono, iż osoby kształcone w szkołach dwujęzycznych osiągają dużo lepsze wyniki w nauce. Dowiedzieliśmy się także bardzo wiele o świetnie rozbudowanym skandynawskim systemie szkolnictwa, który promuje kształcenie w środowiskach wielojęzycznych. Sądzę, że również Zaolzie powinno czerpać inspiracje z różnych skandynawskich systemów szkolnictwa, które mają bardzo długą i bardzo rozbudowaną tradycję. Są to kraje, które w wielu rankingach światowych mają najlepsze wyniki związane ze zdobywaniem wiedzy. Posiadamy bardzo dużo kontaktów do osób wpływowych, więc mam nadzieję, że w przyszłości będziemy z nich korzystać, czerpiąc stamtąd inspiracje i doświadczenie.

Rozmawiał: WITOLD BIERNAT

Tomasz Pustówka

stytucją nie jest tak duże, jak w przypadku izb krajowych, więc motywacją posłów do tego, by się „popisywać”, jest znacznie mniejsza.

Miałeś okazję spotkania, a może nawet zamienienia kilku słów ze znanymi osobistościami ze świata polityki?

Jeżeli chodzi o bezpośrednie kontakty, to z politykami najwyższego szczebla nie miałem przyjemności rozmowy. Oczywiście na bieżąco kontaktowałem się z posłem Tomaszewskim oraz osobami z jego otoczenia. Warto sobie uświadomić, że politycy unijni są ludźmi bardzo zajętymi. Cały swój czas dzielą na obowiązki w Brukseli, Strasburgu i biurach krajowych. Jeśli jednak chodzi o polityków, których mogłem zobaczyć, to było ich bardzo wielu. Począwszy oczywiście od Jerzego Buzka, przez premiera RC, Petra Nečasa, po byłego prezydenta USA Jimmy'ego Cartera, „minister spraw zagranicznych” Unii Europejskiej, Catherine Ashton, czy wreszcie polityka francuskiego Jean-Marie Le Pena. Skala polityków, których można spotkać na brukselskich korytarzach, jest ogromna.

Mówi się, że Parlament Europejski jest swoistą lożą marionetek, która nie posiada w zasadzie żadnych kompetencji. Jaka, twoim zdaniem, jest jego rola?

dawczą, dokonuje ostatecznych szlifów, prowadzi nieustającą dyskusję, wprowadza nowe wnioski. PE powinno się traktować jako swoiste forum, w którym ścierają się nawzajem różne prądy i poglądy pojawiające się w Europie – od skrajnej prawicy po skrajną lewicę i organizacje ekologiczne. Spektrum poglądów, które tam się pojawiają, jest bardzo szerokie, i to stanowi – moim zdaniem – główny sens istnienia tej instytucji.

Głównym problemem współczesnej Unii Europejskiej jest kryzys dotyczący przede wszystkim południa Europy i strefy eury. Jak on wygląda z perspektywy Brukseli?

Po parlamencie krąży taki dowcip: „Grek, Włoch i Irlandczyk idą do knajpy na drinka. Kto płaci? Niemiec” (śmiech). Rzeczywiście, o kryzysie debatuje się bardzo usilnie, zwłaszcza w komisji ekonomicznej, z tym, że jak na razie nie zabrzmiały jakieś jednoznaczne propozycje, które mogłyby rozwiązać bieżące problemy. Z uwagi na to, iż PE jest właśnie owym forum różnych poglądów, niełatwo jest znaleźć wspólny konsensus, który przyniosłby radykalne zmiany. Sprzeczność interesów powoduje, że bardzo trudno o tego rodzaju decyzje.

Święty Marcin z lampką młodego wina

Dawniej św. Marcin przyjeżdżał na Zaolzie „na białym koniu”, był zwiastunem pierwszego śniegu oraz nadejścia zimy. W ostatnich latach coraz mocniej kojarzy się jednak z pierwszą degustacją wina oraz pieczeni z gęsi w czerwonej kapuście. Ten tradycyjny zwyczaj rodem z obszarów winiarskich trafił na podatny grunt również w naszej śląskiej gastronomii. Restauracje prześcigają się w układaniu jak najwykwintniejszego menu na cześć św. Marcina.

Kto poszukuje jednak czegoś więcej od smaku pierwszego tegorocznego wina i gęsi pieczeni, powinien wybrać się na południowe Morawy. Tam tradycje związane ze św. Marcinem mają swoje korzenie oraz swój autentyczny urok.

WCHODZENIE W TRADYCJĘ

Jeszcze kilka lat temu Roman Kaszper kojarzył 11 listopada z obchodzonym w Polsce Świętem Niepodległości, a św. Marcina z białym koniem symbolizującym pierwszy śnieg. Odkąd jednak zamieszkał w morawskim Kobyli, gdzie rozległe uprawy winorośli oraz rzędy piwniczek są naturalną częścią krajobrazu, doskonale zdaje sobie sprawę z tego, że to właśnie św. Marcin daje pierwszy impuls, żeby otworzyć tegoroczne beczki z winem.

– Mieszkamy tu dopiero trzy lata i prawdopodobnie dlatego na razie nie obchodziliśmy jakoś specjalnie tego święta. Chociaż w tym roku żona napomknęła, że spróbuje upiec tradycyjną gęś z przyrządzoną na słodko kapustą. Ludzie tu często pytają, czy na św. Marcina będzie pieczeń z gęsi – zauważa Kaszper, który zanim przeprowadził się z rodziną na Morawy, większość życia spędził w Wędrynie. Jak stwierdza, w Kobyli nie ma żadnych centralnych obchodów świętego Marcina, wspólnego otwierania młodych win. W okolicy, owszem, odbywają się tego typu imprezy. Stają się coraz bardziej popularne, przyciągają turystów. – U nas w Kobyli taki integracyjny charakter ma raczej degustacja młodych win, którą 25 listopada organizuje miejscowy związek winiarzy, oraz święcenie win, które odbywa się w miejscowym kościele w czasie świąt Bożego Narodzenia – dodaje.

W przeszłości było jednak inaczej. Jeszcze do połowy lat osiemdziesiątych ub. wieku w kościele w Kobyli utrzymywała się tradycja dwóch uroczystości odpustowych, czyli

Święty Marcin na białym koniu podczas ubiegłorocznych uroczystości na rynku w morawskich Hustopeczach.

tw. hodów. Pierwsze „hody” miały miejsce na św. Jerzego, który jest patronem kościoła, drugie natomiast odbywały się właśnie na św. Marcina.

NA RYNKU I W PIWNICZCE TEŚCIA

Beata Kyncl-Pasz mieszka w morawskich Hustopeczach od dziesięciu lat. Uczestnictwo w najrozmaitszych uroczystościach winiarskich traktuje jako sprawę naturalną. – Hustopecze to małe miasteczko. Nie wyobrażam sobie, że na takich uroczystościach, jak te związane ze św. Marcinem i kosztowaniem wina, mogłoby nas nie być – przekonuje. A trzeba wiedzieć, że 11 listopada nie jest jedynym dniem, kiedy wino króluje w Hustopeczach. – Tutaj właściwie cała jesień upływa pod znakiem wina. Zaraz w pierwszy weekend października odbywają się „Burčákové slavnosti”, czyli uroczystości młodego wina, na które zjeżdżają ludzie z wszystkich niemal zakątków Republiki Czeskiej. W tym roku włączył się w nie również Trzyniec. Potem przychodzi kolej na uroczystości św. Marcina, następnie 26 listopada odbywa się w Hustopeczach Światowy Pojedynek Win, w którym rywalizują z sobą nowe uprawy win z tradycyjnymi, i wreszcie 1 grudnia rozpoczyna się tzw. Wine Wellness, który łączy relaks z delectowaniem się winem z waltickich piwnic – opowiada pani Beata.

W tym roku uroczystości św. Marcina odbędą się w Hustopeczach w sobotę 12 listopada. Dokładnie o

godzinie 11.11 wjedzie na rynek św. Marcin na białym koniu w asyście oficjalnych gości noszących jego imię. Wtedy rozpocznie się kosztowanie wina oraz pieczeni z gęsi, a kto ma ochotę, od razu może się zaopatrzyć w kilka butelek tego magicznego napoju...

Po oficjalnych uroczystościach miejskich pani Beata będzie kontynuować świętowanie w rodzinnym gronie, w zaciszu piwniczki teścia. – Teś ma niewielką piwniczkę, rocznie produkuje około tysiąca litrów wina. Stawia na tradycyjne gatunki, jak „Muller Thurgau” oraz „Svatovavřinecké” – wyjaśnia.

Wokół świątecznego stołu, na którym nie zabraknie pieczonej gęsi z czerwoną kapustą i kluskami, zasiądą również rodzice pani Beaty oraz znajomi z Brna. – Chociaż we wrześniu spotykamy się również w tym samym gronie z okazji zakończenia zbiorów, to jednak listopadowe święto ma specjalny wymiar. Jest taką pierwszą okazją, żeby stuknąć się kieliszkiem, skosztować, jak smakuje tegoroczne wino, a także porównać gatunki wina z różnych beczek – podsumowuje pochodząca z Karwiny hustopeczanka.

WINIARZE ŚWIĘTUJĄ DOBRY ROK

Z okresem wytężonej pracy kojarzy św. Marcina pochodzący z Wędrynie, a mieszkający od dłuższego czasu w Borzeticach, Bogdan Trojak. Pan Bogdan ma własną produkcję wina, stąd też przełom pierwszej i dru-

giej listopadowej dekady spędza na roboczo. – No bo trzeba wszystko przygotować, wino rozlać do butelek i rozdystrybuować – wyjaśnia. Czas na świętowanie też jednak znajdzie. – W sobotę zjadą do mnie wszyscy kuzyni, którzy są rozsiani po całym kraju. Siądziemy sobie w naszej piwniczce i w szesnaście osób będziemy kosztować tegoroczne wino. Na pewno będzie czerwone „Svatovavřinecké”, a z białych powinno być „Veltlínské zelené”. No i oczywiście nie zabraknie pieczonej gęsi – zapowiada Trojak. Jak zauważa, obecnie uroczystości św. Marcina mają charakter komercyjny, są dobrą strategią marketingową, która pomaga winiarzom w sprzedaży. Dawniej bowiem młode wino piło się w gronie rodzinnym winiarza, bez hucznej oprawy i ceregieli...

Trojak zadowolony jest z tegorocznej urody, zarówno jeśli chodzi o ilość, jak i jakość. – Dzięki słonecznej pogodzie utrzymującej się jeszcze we wrześniu grona były słodkie. Powiedziałbym, że w tym roku spotykamy

się nawet z odwrotnym problemem, ze zbyt niską kwasowością – zauważa.

Czescy i morawscy winiarze mają więc co świętować. Według dyrektora Funduszu Winiarskiego, Jaroslava Machovca, po dwóch chudych latach wreszcie nadszedł rok urodzaju. – Dzięki późnemu nadejściu lata, które trwało od sierpnia do końca września, grona miały możliwość dojrzewania w wino o aromatycznym, bardzo przyjemnym smaku – przekonuje Machovec. A jakie właściwości powinno mieć prawdziwe wino św. Marcina? – Ma być młode, świeże, z aromatem kwiatowym – dodaje.

W tegorocznej ofercie białych win św. Marcina znajdziemy najwięcej win marki „Müller Thurgau”, następnie „Moravský muškát” oraz „Veltlínské červené rané”. Z czerwonych win certyfikaty św. Marcina otrzymały gatunki win „Modrý Portugal” oraz „Svatovavřinecké” (również w różowej postaci). Certyfikaty św. Marcina przyznawane są dopiero od 2005 roku. Niemniej zainteresowanie nimi z roku na rok wzrasta. W tym roku o markę św. Marcina ubiegało się 125 winiarzy oraz firm winiarskich z 435 winami. Certyfikat uzyskało 365 podmiotów. Po 11 listopada możemy się zatem spodziewać na rynku dwóch milionów butelek win św. Marcina.

– Tradycje kosztowania wina w dniu św. Marcina sięgają czasów panowania Józefa II. 11 listopada był traktowany jako dzień, kiedy po raz pierwszy można było stuknąć się lampką tegorocznego wina. Odbywało się to jednak w nieco innych okolicznościach, niż obecnie. Początek listopada był bowiem okresem, kiedy żegnano się ze służbą po zakończonym sezonie. Na stół, jako podziękowanie, podawano pieczeń z gęsi, a na Morawach zapijano ją również młodym winem – mówi dyrektor Funduszu Winiarskiego.

BEATA SCHÖNWALD

REKLAMA

MS MEBLE MALÝJUREK

Kuchnie i garderoby

PROFESJONALNIE OD 1983 ROKU

Ostatnie wolne terminy na realizację w 2011 roku!

www.ms-meble.pl ZADZWOŃ: +48 33 8529214

GL-723

REKLAMA

Uroczystości św. Marcina w hotelu »Vitality«

Nieodłącznym atrybutem święta św. Marcina jest upieczona na kolor złoty pachnąca gęś, podawana wraz z młodym winem, które w tych dniach właśnie dojrzewa.

W ciągu ostatnich kilku lat święto to coraz bardziej zyskuje na popularności, wskazując drogę do jakościowej gastronomii.

Miłośnicy czeskiej kuchni na pewno z przyjemnością skorzystają z oferty skosztowania pieczeni z gęsi, która na tę okazję może być sporządzona na wiele sposobów. Naturalnym dodatkiem do tego sma-

kowitego dania jest wino św. Marcina. Sprzedaż tegorocznego wina św. Marcina rozpocznie się w iście magicznym terminie – 11. 11. 11 o godz 11.11. Wino to zostanie w ofercie do końca bieżącego roku. Później, aczkolwiek nadal znakomite, miałyby jednak zostać wycofane ze sprzedaży.

Sommelier hotelu „Vitality” Zdeňka Kačmarová mówi, że w przypadku win św. Marcina zawsze chodzi o świeże owocowe wino o specyficznej charakterystyce. Aby móc poszczycić się marką św. Marcina, musi spełniać odpowiednie wymagania. Sama Kačmarová daje pierwszeństwo czerwonemu winu, które, według niej, świetnie nadaje

się do gęsi pieczeni. Jest ono twardsze, co sprawia, że doskonale radzi sobie z tym raczej tłustym pokarmem.

Hotel „Vitality” postanowił również pielęgnować te przepiękne tradycje związane ze świętem św. Marcina. Toteż w dniach 11-13 listopada 2011 roku przygotował z myślą o swoich gościach wykwintne menu św. Marcina. W ofercie znalazły się takie specjały, jak na przykład:

pieczeń z gęsi na karmelizowanych jabłkach podawana z czerwoną kapustą i kluskami ziemniaczanymi lub gęsie pieczone udko na czosnku podawane z roladą kasztanową i pi-

kantną gruszką z czerwoną kapustą i plackami ziemniaczanym, tzw. lokszami

Do dania głównego będziemy oczywiście podawać młode wino św. Marcina z morawskich upraw winnych. W ofercie znajdzie się białe wino „Müller Thurgau”, które w tym roku dominuje wśród białych win św. Marcina. Natomiast z gatunków różowych i czerwonych proponujemy wino „Svatovavřinecké”.

Serdecznie zapraszamy!

Rezerwacja w restauracji Moderna pod nr. tel. 595 530 630, e-mail: recepc@hotelvitality.cz, www.hotelvitality.cz

MARCINA

UROCZYSTOŚĆ ŚW.

2 0 1 1

piątek 11. 11. - niedziela 13. 11. 2011

Artykuł sponsorowany. GL-529

Niełatwa psia dola

Miejsce, o którym mowa w poniższym artykule, nazywane jest Kałużówka. Kiedyś mieszkała tu pewna starsza pani, która przez całe swoje życie nie doczekała się potomstwa. Gdy więc u schyłku życia pytano, co stanie się z jej własnością po śmierci, odpowiedziała podobno: „Pójdzie psu na budę”. Słowa te okazały się prorocze...

Zainspirowany trwającym projektem „Psisko”, w ramach którego m.in. w klubie „Dziupla” zbierane są datki na rzecz schronisk dla zwierząt w regionie, postanowiłem odwiedzić jeden z przytułków. Wybrałem się więc do Cieszyna, do schroniska prowadzonego przez państwa Kowalczyków, które zgodnie z wolą nieboszczki, stanęło w miejscu jej niegdyśszej posesji.

OD PIĘCIU DO 140

Kowalczykowie trafili tutaj 18 lat temu. – Mieszkaliśmy wcześniej w innym miejscu, mieliśmy wówczas owczarka niemieckiego – opowiada Mieczysław Kowalczyk. – Pewnego dnia powiedziałem do żony: „Chodź, weźmiemy psa na spacer i pójdziemy zobaczyć, jak wygląda schronisko”. Już wtedy wiedziałem, że działa tutaj jakieś przytulisko. Widok był okropny, miejsce to było bardzo zaniedbane. Wtedy spotkaliśmy się z towarzystwem opieki nad zwierzętami, które poparło nas w przejściu schroniska – wyjaśnia. Kowalczykowie z pięcioma podopiecznymi na starcie, działali najpierw pod auspicjami urzędu miasta, w końcu postanowili kupić schronisko wraz z przyległymi działkami, zadłużając się na 800 tys. złotych. – Podchodzimy do tego miejsca bardzo poważnie, remontujemy je, rozbudowujemy, cały czas inwestujemy – zapewnia Kowalczyk.

Schronisko nie jest raczej dochodowym przedsięwzięciem. Finanse na jego funkcjonowanie udaje się uzyskać na różne sposoby. – Każda gmina, która chce, byśmy zabrali od niej psa, płaci nam ryczałt miesięczny. Nam daje to bezpieczeństwo finansowe związane ze spłacaniem rat kredytów, ale także bieżącymi potrzebami – tłumaczy właściciel przytułiska. Kolejne pieniądze udaje się pozyskać z utylizacji martwych zwierząt. – Mamy tutaj specjalistyczną zbieralnicę martwych zwierząt, czyli miejsce do utylizacji. Zgodnie z ustawą padliny są odpadem szczególnie wysokiego ryzyka, więc

wszystkie zwierzęta, np. potrącone przez samochody, są przez nas utylizowane – za co płaci zarządca drogi. Z tego też są więc jakieś pieniądze, gdyż jesteśmy jedynym tego rodzaju zakładem na Śląsku spełniającym normy unijne – mówi Mieczysław Kowalczyk.

Obecnie w cieszyńskim schronisku przebywa ok. 140 psów-sierot. Tylko niektóre z nich zostały tu podrzycone. Pan Mieczysław obala też tezę, iż najwięcej zwierząt „z podrzutu” trafia do schroniska po świętach Bożego Narodzenia (niechciane prezenty) i w czasie wakacji (sezon urlopowy).

– Najgorzej jest jesienią. Przypuszczam bowiem, że psy służą ludziom za wartowników gdzieś na działkach. Przed zimą, kiedy przestają być potrzebne, są po prostu wyrzucane – przekonuje. Zgodnie z obowiązującym prawem, właściciel chcący się pozbyć czworonoga, powinien znaleźć mu nowy dom lub utrzymać go w schronisku. Nie stosowanie się do tych przepisów grozi konsekwencjami prawnymi. – Kiedyś zdarzało się, iż pod bramą znajdowaliśmy pudła ze szczeniakami czy przywiązane psy. Od momentu, gdy pojawiła się informacja, iż obiekt jest monitorowany, problem zniknął – uzupełnia.

WIZYTY ZAGRANICZNE

Największa liczba podopiecznych cieszyńskiego schroniska trafiła tu „z łapanki”. Są to zwierzęta bezpańskie, takie, które uciekły swoim właścicielom, zgubiły się lub też po prostu zostały porzucone. Zbigniew Górniok, który od 13 lat pracuje w schronisku jako opiekun, przyznaje, iż najwięcej psów przywożonych jest w zimie. – Szczególnie na przełomie grudnia i stycznia, czyli w czasie puszczania petard i sztucznych ogni. Wtedy wiele psów ucieka, zwierzęta są zdezorientowane i nie potrafią znaleźć drogi do domu – tłumaczy.

Obszar, z którego psy zwożone są do Cieszyna, jest dosyć spory,

najbliższe tego rodzaju placówki znajdują się bowiem aż w Jastrzębiu-Zdroju, Bielsku-Białej czy Żywcu. Co więcej, czasem trafiają się nawet odwiedziny zza granicy. – Czeskie psy przeważnie mają jednak numery na obrożach, więc kontaktujemy się z czeskokocieszyńską Strażą Miejską i ona znajduje właścicieli – wyjaśnia Kowalczyk i dodaje, że właściciele zaginionych psów popełniają zazwyczaj jeden podstawowy błąd. – Zamiast szukać swojego pupila w schronisku, przypuszczają, że gdzieś się zabłąkał, wpadł pod samochód itp. Później zdarzają się takie sytuacje, że ludzie odnajdują u nas swoje czworonogi nawet po kilku latach.

Oprócz właścicieli schroniska, psami zajmują się także opiekunowie. Bardzo rzadko przyjmowani są jednak wolontariusze. – Mamy tylko jedną wolontariuszkę, która założyła fundację „Lepszy świat” i teraz nam pomaga. Poza tym reszta pracowników jest zatrudniona na umowę – mówi Mieczysław Kowalczyk. Z pracą w schronisku wiąże się bowiem spore ryzyko, nigdy tak naprawdę nie można być pewnym reakcji psa. – Każdy nasz pracownik jest przeszkolony, przechodzi okresowe szczepienia, a nawet najbardziej doświadczonym zdarzają się wypadki – uściśla.

360 LITRÓW ROSOŁU

Potrzeby licznej zgrai psiaków są spore. Pożywienie przygotowywane jest na miejscu, składa się nań kasza, mięso, ewentualnie starsze pieczywo. – Mamy też sporo suchej karmy, jednak nie dajemy jej wszystkim psom bezpośrednio, bo nie każdy jest do niej przyzwyczajony. Po prostu miesza się ją z tym, nazwijmy to, rosołem – dziennie gotuje się ok. 360 litrów takiej zupki.

Psy znajdują się w kilkudziesięciu kojcach. Główny podział odbywa się na zasadzie suka-pies. Ważne też, by w poszczególnych klatkach zwierzęta nie gryzły się między sobą. Działają tutaj mechanizmy stada – a więc

Mieczysław Kowalczyk opiekuje się wraz z żoną cieszyńskimi psami-sierotami od 18 lat.

jest jeden przywódca. Zatem w jednym kojcu nie mogą znaleźć się dwa dominujące osobniki.

Mieczysław Kowalczyk przyznaje, że psów w jego schronisku jest zbyt dużo. – My praktycznie nie usypiamy zwierząt – chyba, że są np. zbyt agresywne – więc z czasem przybywa ich nad stan. Z tego też powodu zdarzają się psiaki, które są u nas przez 10-15 lat. Jakaś tam rotacja jest jednak zachowana, bo czasem przychodzą ludzie i zabierają psa.

DO SERCA PRZYTUŁ PSA...

Adopcja jest tak naprawdę najlepszym, co może się tutejszym podopiecznym przytrafić. Decyzja o przysparzeniu psa musi być jednak właściwie przemyślana i podjęta z wszystkimi możliwymi konsekwencjami. Czy rzeczywiście tak jest – to sprawdza się w trakcie procedury adopcyjnej. Osoba chcąc przysparzyć zwierzęta wypełnia specjalny formularz, zaś wspomniana już wcześniej wolontariuszka jedzie do potencjalnych właścicieli i sprawdza warunki, w jakich przyjdzie mu zamieszkać. – W „Głosie Ziemi Cieszyńskiej” co tydzień pojawia się zdjęcie i opis jednego psa. Taki psiak z gazety za-

wsze znajduje swojego nowego pana – przyznaje Mieczysław Kowalczyk. Powroty, niestety, też się zdarzają. Ich przyczyny są różne – niezdolność aklimatyzacji, zmiana decyzji nowego pana. Niemniej jednak procedura adopcyjna, choć bardzo okrojona, sprawdza się w praktyce. – Raz zajeżdżał do nas przerobiony bmw „wysportowany” młody człowiek i wybrał sobie psa bojowej rasy. Gdy dowiedział się o procedurach stwierdził, że się jeszcze namyśli. Dopiero po czasie dostaliśmy cynk, iż chodzi o organizatora walk psów – opowiada Zbigniew Górniok.

Kto zaś nie może zaadoptować psiaka ze schroniska, a mimo to chciałby w jakiś sposób pomóc, powinien po prostu złożyć darowiznę. I niekoniecznie chodzi o pieniądze, może być np. karma. – Obecnie, przed zimą, szczególnie przyda się też wszystko to, czym można wyścielić budy, a więc stare koce, wykładziny, kołdry (byle nie z pierza). Nie muszą to być rzeczy prane, czyste. Zamiast je wyrzucać, można je po prostu przynieść do nas. Tak samo przyjmujemy stare blaszane garnki czy miski – zachęca pan Zbigniew.

WITOLD BIERNAT

HEROS

Jest około czteroletnim psem. Potrzebuje pana, który poradzi sobie z próbującym dominować psem. Reaguje nerwowo i trochę agresywnie na podniesiony głos czy zdecydowane komendy. Na pewno będzie wspaniałym stróżem i przyjacielem, ale wymaga doświadczonego pana, ze znajomością psiej psychiki. Raczej nie nadaje się do domu z dziećmi.

KRZEMI

Jest średniej wielkości czarnym psem w wieku około trzech lat. Jest żywy, pogodny, w kojcu zawsze pierwszy przy kratkach. Wszystko

One czekają na nowego pana

go interesuje, z nim na pewno nie będzie nudno. W schronisku jest od kilku tygodni.

DICA

Jest bardzo energiczna, wesoła, żywiołowa. Lubi ruch, zabawę, bieganie. To średniej wielkości, ładna, łagodna suczka, dogaduje się z innymi psami, nie reaguje na kota w pobliżu. Dica będzie się dobrze czuła i w mieszkaniu, i w domu z ogrodem. Ma około dwa lata.

TYGRYSEK

Swoje imię zawdzięcza oryginalnemu tygrysiemu umaszczeniu. Ma białe łapki i krawat, reszta sierści jest brązowa w pręgi. Tygrysek jest małym psem, łagodnym i dosyć

ruchliwym. Ma już około dziewięciu lat, ale bardzo chciałby zaznać jeszcze, co to dom, ciepłe poślanie i dobry człowiek. Piesek jest bardzo przyjacielski, nie przepada tylko za podnoszeniem go i jazdą samochodem.

SZEKA

To średniej wielkości czarna, gładkowłosa suczka, bardzo wesoła i lubiąca sobie poszczekać. Jest energiczna, na pewno będzie wspaniałym obrońcą domu. W stosunku

do ludzi łagodna, w kojcu z innymi suzczkami także nie sprawia kłopotów. Ma około czterech lat.

PROKI

Jest psem w typie owczarka niemieckiego. Mimo że ma już około sześciu lat jest bardzo energiczny, żywy i wesoły. Bardzo potrzebuje ruchu. Jest łagodny i przyjacielski dla ludzi, ale nie lubi kotów. Na pewno dobrze będzie się czuł mając do dyspozycji ogród lub codzienne dłuższe spacerki.

Więcej psiaków czekających na adopcję obejrzyć można na stronie internetowej www.schronisko.ustronet.com. **Opr. (wib)**

»Collegium Canticorum« śpiewa już ćwierć wieku

Kiedy w maju 1987 roku przyjechałem z wojska na Festiwal PZKO w Karwinie, dowiedziałem się, że na Zaolziu rok wcześniej zaczął działać zupełnie nowy chór. Inny od tych, które znałem, bo śpiewali w nim sami młodzi ludzie. A przed odjazdem do „woja” wystuchiwałem tylko słów o tym, że młodzi nie chcą śpiewać, że z tego powodu rozpadają się chóry chlubiące się nawet 50- lub 80-letnią tradycją. Kiedy zobaczyłem ten nowiutki zupełnie chór „Collegium Canticorum”, który założył mój kolega z ławy gimnazjalnej, Leszek Kalina, zrozumiałem, że młodzież jednak chce śpiewać. I to na jakim poziomie!... I tak się dzieje już od 25 lat.

„Collegium Canticorum” w Lago di Garda.

Zdjęcia: ARC

– Było to chyba pod koniec roku 1985, kiedy zaproponowano mi funkcję dyrygenta w chórze w Wędrzynie – wspomina Leszek Kalina. – Ta gmina wchodziła wówczas w skład tzw. Wielkiego Trzyńca. Pomyślałem, że warto przekształcić ten zespół w chór obwodowy, a przede wszystkim ściągnąć do niego ludzi młodych, którzy wtedy nie mieli ochoty śpiewać w chórach z zaolziańskie onkntu widzenia „tradycyjnych”. Chciałem zachęcić młodych do wstępowania w szeregi chórzystów innym, bardziej atrakcyjnym repertuarem. W końcu jednak doszedłem do wniosku, że można by nawet pomyśleć o chórze ogólnozwiązkowym. Z tym pomysłem udałem się do sekretarza Zarządu Głównego PZKO, Władysława Orszulika, i uzyskałem od niego zgodę.

Tak się stało w grudniu 1985 roku. W październiku 1986 roku odbyła się pierwsza próba nowego chóru, reprezentacyjnego zespołu Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego. Pierwszy – przedpremierowy – występ miał miejsce w maju 1987 roku w Bystrzycy. Premiera zaś odbyła się kilka dni później na festiwalu PZKO w Karwinie. – Byłem jeszcze wówczas na studiach, na Wydziale Pedagogicznym w Ostrawie, na rok przed obroną pracy dyplomowej – opowiada Kalina. – Chóralistyka wciągnęła mnie i postanowiłem założyć na Zaolziu naprawdę chór na wysokim poziomie. No i udało się mi zrealizować tę ideę właśnie z „Collegium Canticorum”, wciągając do zespołu młodych ludzi, z których wielu śpiewa w chórze do dziś. Muszę jednak przyznać, że w pewnym momencie nasze drogi z „Canticorum” się rozeszły. To było po 12 latach, w grudniu 1999 roku – mówi Kalina.

Z materiałów o historii chóru, które wysłała do mnie długoletnia członkini zarządu „Collegium Canticorum”, Bogdana Najder, dowiedziałem się, że już w roku 1992 zespół przekształcił się w niezależną organizację, kierowaną przez zarząd. – Od lat jednak pracują w nim te same oso-

by: Roman Najder (obecny prezes), Zygmunt Branny, Andrzej Cymerys, Lech Gattnar, Ewa Hrnčíř, Irena Krzyżanek, Bogdana Najder, Halina Pribula, Aleksandra Śludczek i Zbigniew Zachwieja – czytamy. Także o tym, że pod dyrekcją Kaliny chór znalazł się w czołówce chórow zaolziańskich, zwyciężył w ogólnopolskich konkursach chóralnych w Jihlawie (1990) i Pradze (1994) oraz wziął udział w trzech europejskich festiwalach (Międzyzdroje – 1988 i 1990), Debreczyn (1994), Llangollen (1995).

W roku 1999 kierownictwo „Collegium Canticorum” obejmuje prof. Halina Goniewicz-Urbaś, która prowadziła chór przez dziesięć lat. Profesor chóralistyki Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach skupiła się na poprawianiu emisji zespołu, a do interpretacji pieśni wniosła sporo żywiołowości i emocji. – Przed chórem stawiała nowe wyzwania, wzbogaciła repertuar o wiele trudnych pozycji i wprowadziła zespół w świat wielkiej muzyki – mówi Bogdana Najder.

Dodaje, że „Collegium Canticorum” pod kierownictwem nowej dyrygentki trzykrotnie wystąpiło na cieszyńskim Festiwalu Muzyki Wokalnej „Viva il Canto”, wykonując m.in. „Requiem d-moll” Mozarta (2002) oraz oratorium „Mesjasz” G. F. Haendla (2003). Wywalczyło ocenę „bardzo dobry” na festiwalu w szwajcarskich Montreux (2005) i pierwsze miejsce w swej kategorii na Międzynarodowym festiwalu im. A. Brücknera w austriackim Linzu (2007). Chór występował ponadto pierwsze miejsca na konkursach w Ołomuńcu (2001), Ustroniu (2001), Legnicy (2001), Tychach (2005), Katowicach (2006), drugie miejsca na konkursach w Ołomuńcu (2004), Będzinie (2005), Warszawie (2007), „złote pasma” na konkursach w Pradze (2005), Katowicach (2006).

Przed dwoma laty, w październiku 2009 roku, pałeczkę od prof. Goniewicz-Urbaś przejęła dyrygentka, Anna Szawińska. Młoda kierowniczka chóru urodziła się 23 maja

1984 roku w Katowicach. Ukończyła Państwową Szkołę Muzyczną II stopnia im. Mieczysława Karłowicza w Katowicach w klasie śpiewu solowego jako sopran. W 2008 roku otrzymała tytuł magistra sztuki w Instytucie Muzyki Wydziału Artystycznego Uniwersytetu Śląskiego w Cieszynie na kierunku: edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej, specjalizacja: prowadzenie zespołów wokalnych i instrumentalnych. W roku 2010 ukończyła Podyplomowe Studium Chórmistrzowskie przy Akademii Muzycznej im. F. Nowowiejskiego w Bydgoszczy. W 2009 rozpoczęła pracę naukowo-dydaktyczną w Instytucie Muzyki Wydziału Artystycznego Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach oraz w Wyższej Szkole Pedagogicznej TWP w Warszawie, wydział w Katowicach.

– Słyszałam wprawdzie o tym chórze już podczas studiów na Uniwersytecie Śląskim w Cieszynie, znałam jego ówczesną dyrygentkę, ale przyznam się, że nigdy nie byłam wtedy na jego koncercie – mówi Anna Szawińska. – Dopiero w Bydgoszczy, na drugim końcu Polski, dowiedziałam się, że „Collegium Canticorum” poszukuje „młodej krwi”, młodej dyrygentki. Jedną z moich wykładowczyń zaproponowała mi, żebym podjęła tę przygodę z chórem znad Olzy. W końcu zgodziłam się i prowadzę ten zespół już trzeci sezon – mówi dyrygentka.

Pytam, czym różnią się zaolziańskie chóry od tych z głębi Polski. – Uważam, że chóry na Zaolziu mają wielką kulturę śpiewania, chórzyci i zespoły śpiewacze bardzo się trzymają polskości, która ich łączy – odpowiada Anna Szawińska. – Ważna jest też tradycja. Chóry utrzymują pieśni ludowe, szeroko wykorzystywane jest folklor. Chórzyci przychodzą na próby nie tylko po to, żeby zaśpiewać razem przez kilkadziesiąt minut i pójść do domu, ale także po to, żeby się spotkać, pobyć razem w gronie przyjaciół, porozmawiać. A spotykają się nie tylko na próbach i koncertach, ale także poza zespołem. Trzymają

się razem, lubią się. Tego w Polsce nie ma... – podkreśla Anna Szawińska.

Nie mogę nie zapytać o plany. – Właściwie to przygotowujemy na koncerty zawsze cały przekrój repertuaru, od muzyki sakralnej, przez muzykę poważną, aż po typowo rozrywkową. Tak będzie też podczas występów w ramach roku jubileuszowego naszego chóru. Bo miewamy koncerty i w kościołach, i w plenerze, a także w ośrodkach kultury. Musimy więc być przygotowani na wszystko, na każdego słuchacza – wyjaśnia Anna Szawińska.

Pod batutą Szawińskiej chór wystąpił po raz pierwszy w grudniu 2009 roku na Międzynarodowym Festiwalu Muzyki Adwentowej i Bożonarodzeniowej „Pražské Vánoce”, zdobywając „Złoty Dyplom”. Anna Szawińska została uhonorowana nagrodą dla najlepszego dyrygenta. Jesienią 2010 roku „Collegium Canticorum” występowało we Włoszech na 4. Festiwalu Muzycznym „Lago di Garda”. W roku 2011 zaś na XX Myślenickim Festiwalu Pieśni Chóralnej – „Kolędy i Pastoralki”. Zespół z Zaolzia uhonorowano pierwszą nagrodą w kategorii chórow mieszanych, Anna Szawińska zaś została jedną z wyróżnionych dyrygentek. W bieżącym roku chór też dał pod jej kierownictwem koncert pasyjny na IV Międzynarodowym Festiwalu Chóralnym im. ks. E. Szymańskiego w Murowanej Goślinie, zdobył srebrny dyplom podczas 5. edycji Ogólnopolskiego Konkursu Pieśni Pasyjnej w Bydgoszczy oraz trzecie miejsce w kategorii muzyki sakralnej na II Krakowskim Międzynarodowym Festiwalu Chóralnym „Cracovia Cantans”.

Powracam jeszcze do rozmowy z Bogdaną Najder. Notuję kilka jej spostrzeżeń, refleksji. – Każdy dyrygent dał zespołowi co innego – opowiada chórzystka. – Leszek Kalina umiał zmotywować, pokazał piękno potężnego chóralnego śpiewania i miał odwagę obalić stereotypy, zakładając młodzieżowy, prestiżowy chór. Ma wielkie zasługi, ale bez chórzystów

–założycieli nie dałby rady. Halina Goniewicz-Urbaś podniosła poziom śpiewania pod względem technicznym, pracowaliśmy nad emisją głosu. Ale ona wniosła też do chóru sporo uczucia, żywiołowości, nieraz całkowicie zmieniła interpretację utworu. Również podkreślała pokorę, z jaką należy traktować muzykę, świadomość o czym i dla kogo się śpiewa. Z kolei z nową dyrygentką, Anną Szawińską, zespół odmłodził. Ania daje chórowi sporo energii, młodzieńczego zapału, wdzięku, a chórzyci śpiewają z radością, lekko, ciesząc się muzyką. Jesteśmy szczęśliwi, że ją znaleźliśmy, bo jest nie tylko znakomitym dyrygentem i sopranistką, lecz także wspaniałym człowiekiem – podkreśla Bogdana Najder.

Pytam o problemy. – Jasne, że są – odpowiada chórzystka. – Nie mamy własnego lokalu do prób, wynajmujemy lokale w Teatrze Cieszyńskim lub w Kongresie Polaków. Wiecznie się tułamy. Wszystkie zdobyte puchary, statuetki i dyplomy leżą... na strychach lub w piwnicach chórzystów. Borykamy się też z brakiem narybku. Brakuje nam przede wszystkim tenorów – ubolewa Bogdana Najder.

Warto w końcu dodać, że wielu członków „Collegium Canticorum” śpiewa, a nawet dyryguje w innych chórach, często wspomaga inne zespoły swoim głosem i doświadczeniem. – Stale jednak powracają do „Collegium”, bo wiedzą, że tu muzyka brzmi najpiękniej, bo tu sobie mogą z satysfakcją zaśpiewać, po prostu „Collegium Canticorum” to dla nich najlepszy zaolziański chór – śmieje się Bogdana Najder.

Jak dodaje, chór nie jest już tym młodzieżowym zespołem Leszka Kaliny. – Wydoroślał, również pod względem muzycznym, zdobył doświadczenia, wiele się nauczył też od innych dyrygentów. Jest w nim więcej pokory. Przecież wszędzie na świecie się śpiewa. I jak pięknie! – podkreśla Bogdana Najder.

JACEK SIKORA

REKLAMA

Rada Młodzieżowa
ZG PZKO serdecznie
zaprasza na

Złot
Klubów Młodych

19. 11. 2011 w Teatrze w Czeskim Cieszynie

- > 18.00 – Profesjonalna grupa z Krakowa przedstawi musical „W obliczu chaosu”
- > 20.00 – Kluboturniej, mnóstwo ciekawych gier i zabaw
- > 22.00 – Dyskoteka

Zadania realizowane w ramach zlecenia przez Kancelarię Senatu zadań w zakresie opieki nad Polonią i Polakami za granicą. Złot realizowany dzięki Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie”.

CL-736

Mamy rozwiązania dla twego mieszkania

Kuchnie
Szafy
Pokoje dziecięce
Sypialnie
Wnętrza mieszkaniowe i komercyjne

Wybierz jakość i 20-letnie doświadczenie

Indywidualna produkcja
Projekty wnętrz 3D
Szeroki wybór materiałów

Produkcja, ekspozycja i zamówienia:
Karviná, Ostravská 769
tel: 737 238 727, 596 321 975

www.picea.cz

GL-662

JEWA s.r.o.
Bystřice nad Olší 1207
!! Výkup kulantiny !!
Info: 602 710 808

GL-663

 Společnost se zaměřením na účetnictví a daně
AZ – account, spol. s r.o.
si Vás dovoluje pozvat na následující semináře:

Aktuality daně z příjmů a účetnictví 2012
Přednáší: Ing. Marian Kozok

Aktuality na daních z příjmů a v účetnictví 2011/2012 - shrnutí posledního legislativního a aplikačního vývoje.
Datum konání: 14.12.2011 (uzávěrka přihlášek 08.12.2011)
Cena: 1.550,- Kč

Novinky v zákoně o DPH
Přednáší: Ing. Václav Benda, specialista na DPH

Problémové oblasti uplatňování DPH podle aktuální právní úpravy platné k datu konání semináře se zaměřením na změny provedené s účinností od 1. 1. 2012.
Datum konání: 24.01.2012 (uzávěrka přihlášek 17.01.2012)
Cena: 1.560,- Kč

MÍSTO KONÁNÍ: KD TRISIA, Nám. Svobody 526, Třinec, vždy od 8.00 – 13.00 hodin

PŘIHLÁŠENÍ A VÍCE INFORMACÍ NALEZNETE NA:
WWW.AZ-ACCOUNT.CZ/SEMINARE/
INFO@AZ-ACCOUNT.CZ

GL-703

LEDOWY TYDZIEŃ
11. - 21. 11. 2011
ACword Galeria Swiateł Trzyniec - Oldrzychowice
Po - Pt 8.00-17.00, So 8.00-12.00
Zniżka 30%
na lampy marek
PHILIPS ese BRIGHT massive

-30%

GL-212

NAJWYŻSZE CENY!
DOJAZD DO KLIENTA!
Kupię obrazy artystów polskich i książki w języku polskim sprzed 1939 roku.
Zamiast wyrzucić lub oddać na makulaturę lepiej sprzedać po dobrej cenie!
PL Tel: (0048) 728 478 993

GL-649

CZYTAJ NAS CODZIENNIE!
www.glosludu.cz

Wilgoć w domu, mokre piwnice?
Pojawia się pleśń, grzyb i nieprzyjemny zapach? Straszą wysokie koszty ogrzewania?

Mamy dla Państwa skuteczne rozwiązanie!

Wizyta rzeczoznawcy z dokładną analizą przyczyn zawilgocenia oraz oferta cenowa – gratis!
Stosujemy wyłącznie najlepsze materiały z gwarancją producenta – to gwarantowana jakość usługi!
e-mail: ajesucho@seznam.cz
tel.: 608 772 213

GL-582

Pygmalion
W-TO-MI-GRAJ Z PYGMALIONEM!
Ciekawy konkurs językowy dla dzieci i dorosłych. Na zwycięzców czekają w Pygmalionie atrakcyjne nagrody. Informacje o konkursie można znaleźć również na www.pygmalion.cz.

CLOTHES

Find three clothes words in each line. Put them in the correct sentence.

X BALUGLOVESGKSHORTSPDRESSMLIN
Z BLOUSEMFESUITEERSWIMSUITKLR
SHTCOATFZEYOUTRAINERSMPYJAMAS

- Are you going swimming? Don't forget to take a 1.....
- When women get married in our country they wear a beautiful long white 2 .....
- You can't run in these shoes. Put on some 3 .....
- He looked very elegant. He wore a 4 ..... - black trousers, a jacket, a white shirt and a tie.
- He entered the house and took off his hat and his winter 5 .....
- I would like to buy something smart and stylish for a party. Can I try the blue jeans and the silk 6 .....
- My hands are very cold. I have left my 7 ..... at home.
- Bedtime, children! Brush your teeth and put on your 8 .....
- It's really hot outside. Why are you wearing a pullover and long trousers? 9 ..... and a T-shirt would be much better.

Właściwe odpowiedzi prosimy przesyłać do 21 listopada 2011 na adres: pygmalion@pygmalion.cz (prosimy podać swoje imię i nazwisko, adres oraz wiek)
Trzy wylosowane osoby otrzymają atrakcyjne nagrody.
Laureatem konkursu jest: Urszula Marek, Hawierzów - Sucha
Nagrody do odebrania w siedzibie firmy Pygmalion.
Laureatom serdecznie gratulujemy!
Pygmalion s. r. o., Mánesova 27, 737 01 Czeski Cieszyn
tel.: +420 558 741 900 www.pygmalion.cz
<http://www.facebook.com/pygmalion.cz>

GL-663

5 LET GARANCJE
OFERTA NA JESIEŃ **Way of Life!**

 Suzuki SX4 1,5 GA
od **249 900,-**
+420 558 350 475

Tylko w Autokantor w Wędrzynie www.autokantor.cz

GL-205

zadarmowo.pl
damzdarma.cz

GL-702

KAMIENIARSTWO „GNEJS”
nagrobki – liternictwo – dodatki

Trzyniec – (budynek Hřbitovni správy)
w **poniedziałki 8-14** w **środy 8-16**

Wędrzyna – (przy drodze na Jablonków)
w **poniedziałek-piątek 8-16** w **sobota 8-13**

(00420) 604-381-258 www.kamieniarstwo-gnejs.eu
Zamówienia na 2012 przyjęte w listopadzie przyjmujemy w cenach tegorocznych

GL-566

Zareklamuj się w „GŁOSIE LUDU”! Na twój telefon czeka Beata Schönwald, doradca ds. reklamy Tel. 775 700 896

Elmax
• HAWIERZÓW DT ELAN • TRZYNIEC ul. Jablonkowska 410 (Słovan)
• KARWINA Nowe Miasto Al. Wyzwolenia 1764 • CZESKI CIESZYN Rynek CSA

zelter

+ Ilość wyrobów w promocji ograniczona!
+ 2 opakowania worków w cenie 300,- Kcz gratis

Odkurzacz 5000.0 HQ z elektroszczotką

Najlepszy odkurzacz w swojej klasie. Zasięg pracy do 12 m. Autorewers ciągle napina przewód przyłączeniowy tak, by nie płatał się pod nogami. Bogate wyposażenie łącznie z elektroszczotką i specjalną szczotką do parkietu. Bardzo mocny i cichy.

4 YEARS GUARANTEE
Cena promocyjna **3 500,-** + PHE 12,-
Razem 3 512,-

www.elmaxshop.cz

ESSO
Peníze jsou naše starost

GL-127

Dz is prezentujemy naszym czytelnikom zestaw rozrywek umysłowych poświęconych życiu i twórczości polskiego pisarza Gustawa Morcinka, pochodzącego z górniczej Karwiny. Ażeby wziąć udział w losowaniu nagrody książkowej wystarczy podać prawidłowe rozwiązanie opublikowanych zadań. Życzymy miłej zabawy i odprężenia od codziennych zajęć.

KRZYŻÓWKA BILITEROWA

Do krzyżówki biliterowej (dwuliterówki) wpisujemy po dwie litery, które mogą, ale nie muszą tworzyć sylaby (na przykład AL-BA-TR-OS, TR-ZY-NI-EC, SZ-CZ-OT-KA).

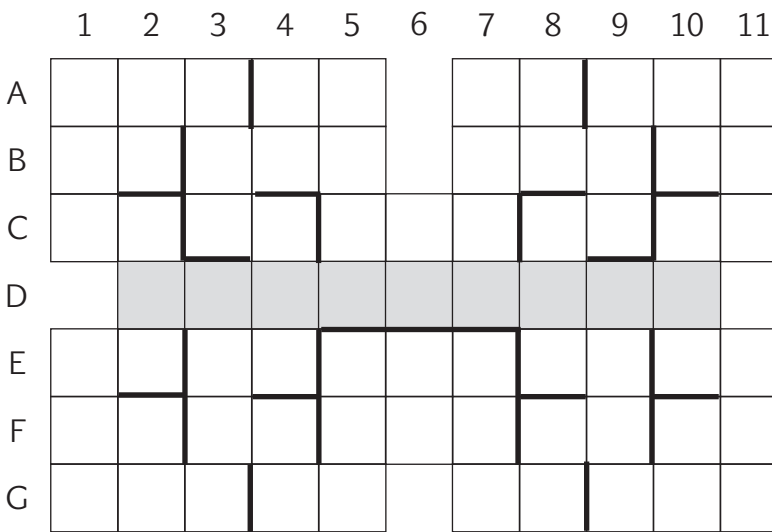
POZIOMO.

A. Natarcie kawalerii * miasto w Holandii * kwitną pod Monte Casino * czwarty ton skali muzycznej. – **B.** Starożytne liczydło * nadziemna część rośliny * najwybitniejszy malarz rosyjski * żona Siwy. – **C.** Wernik chiński * stolica Azerbejdżanu * książę Obodryców (anagram wyrazu LOTNIK) * ogon lisa * odkrył zarazek gruźlicy. – **D. ROZWIĄZANIE DODATKOWE** (tytuł być może mniej znanej powieści G. Morcinka). – **E.** Konopie indyjskie * przemówienie * szlachecki herb polski * skórkę z tchórza * część kościoła. – **F.** Dramat Ibsena * czeski reżyser (Elmar) * szczelina * służy do kie-

rowania * brat Czecha i Rusa. – **G.** Miasto portowe nad Loarą * amerykański gryzoń * prawy dopływ Dunaju * arystokrata finansowy w starożytnym Rzymie.

PIONOWO.

1. Broń sieczna * rzymska Hera. – **2.** Napój alkoholowy * pomieszczenie na statku * brzeg. – **3.** Smutek po śmierci kogoś bliskiego * dworak tyrańca Dionizjusza Starego. – **4.** Święta Bożego Narodzenia * miasto i rzeka na Uralu * wirusowa choroba zakaźna. – **5.** Istota żywa * dyrektor Teatru Cieszyńskiego. – **6.** Drzewo liściaste * potocznie tandeta. – **7.** Fizyk francuski (Edme) * francuski aktor (Jean). – **8.** Dureń * galaretowata legumina * gwiazda filmowa. – **9.** Najcieńsza struna w skrzypcach * bóm-bón po polsku. – **10.** Statek Noego * 100 halerzy * biblijny syn Jakuba i Lei. – **11.** Czeski dyrygent (Václav) * dyżur marynarza na statku.

WYKREŚLANKA

Przypominamy, że w tym zadaniu wykreślamy wszystkie podane wyrazy w rzędach poziomych, pionowych i ukośnych (uwaga: również w spak). Litery, które nie zostały skreślone (jest ich 55) dadzą rozwiązanie zadania.

T	R	O	P	S	W	A	T	A	S	J	A	W	H	Ć	A	R	A	T	O	K
Ó	E	T	O	O	D	A	N	I	P	U	Ł	N	Ś	E	Ń	K	R	E	C	O
M	B	A	Ś	I	L	Y	T	Z	A	D	W	O	Z	O	R	O	O	A	N	B
Ś	U	R	L	C	R	K	P	F	L	A	T	E	T	S	E	B	W	T	U	R
L	S	E	I	A	O	I	A	L	L	I	I	D	R	K	I	E	A	R	A	A
A	E	A	Z	A	R	Z	W	R	O	Z	L	O	P	E	C	R	L	T	L	Z
N	W	I	G	U	S	T	A	W	K	M	O	R	C	I	N	E	K	I	K	Ń
S	L	M	C	S	M	K	Z	B	A	L	E	A	R	Y	S	K	A	L	K	A
A	A	E	M	Y	O	Y	R	S	I	Z	N	I	D	K	E	T	K	A	E	G
R	T	D	U	P	Z	O	W	F	U	K	E	Ć	A	A	T	L	A	N	T	A
K	E	N	I	R	E	C	O	M	A	M	Ś	L	R	S	R	E	Z	C	Ą	Ł
O	M	E	P	N	D	R	U	A	U	O	K	A	I	K	Z	A	C	A	J	A
A	K	Y	O																	
A	R	O	Z	L	I	E	M	A	N	C	T	Ł	K	I	A	S	S	S	M	A
I	O	C	H	N	N	N	L	Z	A	O	A	E	F	W	U	W	A	Z	R	A
C	R																			
Ł	Z	C	R	E	T	A	R	K	A	S	R	W	D	A	A	Z	P	T	A	A
A	E	O	E	G	O	A	M	R	I	A	I	A	A	N	B	R	R	L	C	R
T																				
R	E	K	N	N	T	A	O	I	Y	R	O	K	E	P	R	S	M	C	G	Ż
A	K	S	E	D	E	O	A	G	A	K	M	O	R	K	T	A	I	G	A	Ó
P	R	U	N	A	A	K	Ć	Ę	I	M	A	P	I	Y	A	N	N	E	R	B
S	C	H	O	L	A	R	C	W	Z	A	R	Y	T	R	A	N	I	T	O	A

ALIZARYNA, ANANAS, ARCHEOLOGIA, ARKADIUSZ, ATLANTA, BALEARY, BALISTYK, BARAŻ, BLADOŚĆ, BRENNA, BURLESKA, BURTA, CHLOROFIL, CIERNY, CYGARO, CZOSNEK, DESKA, DRZEWO, DYPLOM, ELIDA, ENDEMIA, ENZYM, ERATO, ESTETA, HERBATKA, HUSKY, JUDAIZM, KAŁAMARZ, KARNACJA, KLAUN, KOALA, KOBRA, KOLLAPS, KOMAR, KOTARA, KRASNAL, KRATER, KRISZNA, KROMKA, KWADRANT, LANCA, LEGENDA, LEONIDAS, ŁĄCZE,

ŁUPINA, MAJĄTEK, METAL, METRUM, MUSZTRA, MUZEUM, NARTY, NAUCZYCIEL, NEOLIT, OBEREK, OBIECANKA, OPIEKA, OPIUM, ORZEŁEK, PAMIĘĆ, PARAFINA, PERŁA, PIASZCZAK, PINOKIO, PISTACJA, POLKA, POŚLIZG, PRYZWOITOŚĆ, PURPURA, RADNY, REBUS, RIMINI, RODEO, RYCINA, SCHOLAR, SITKO, SPARTA, SPORT, SUWEREN, SZARADA, SZAFA, SZYSZKA, TEATR, TECHNIKUM, WALKA, WAZELINA, WĘGIER, WRZAWA, ZASIŁEK, ZATOKA.

SYNTEZA KRZYŻÓWKI ALIAS KRIS-KROS

Proponujemy zamianę ról. Zamiast rozwiązywania zapraszamy do układania krzyżówki. Oto zestaw wyrazów, z których należy ułożyć krzyżówkę z rozwiązaniem dodatkowym.

3. BAR, TOK.

5. AISZA, ALOES, APACZ, DAWKA, GAZDA, INARI, ORDER, SINTO, TATAR, TIGRE.

6. KROKUS

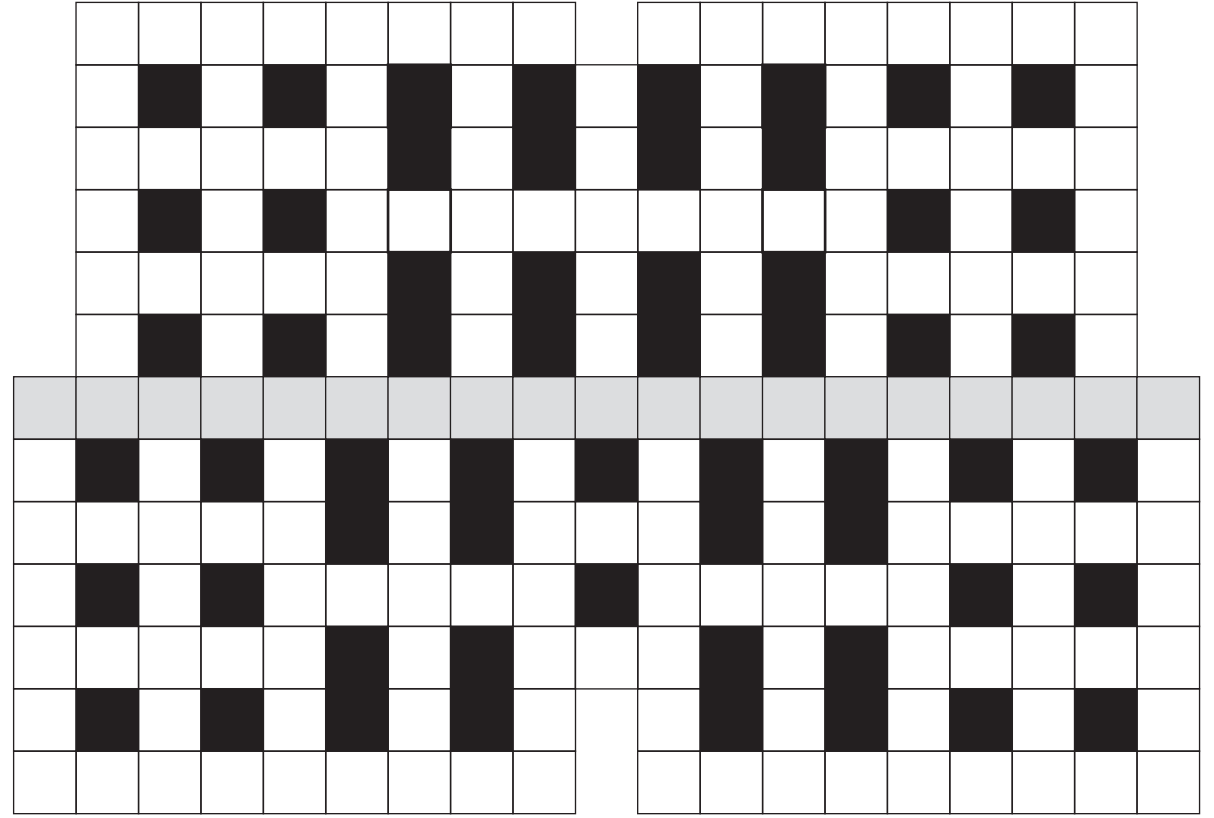
7. BRZESKO, DEWANT, ELEGANT, EMALIER, ISTEBA, JAMAJKA, JEDYNKA, KLAKSON, KROATKA, LEGRAND, MISTRAL, MORMONI, PLAUTUS, RAŻENIE, RODZINA, STOISKO, TOKARKA, TRAGARZ

8. SEJSMIKA, TRYLOBIT

9. ALABASTER, MIKROMETR, SZARLOTKA

19. ROZWIĄZANIE DODATKOWE

(tytuł kolejnej powieści G. Morcinka z 1936 r.).

SZYFROGRAM

Rozwiązanie dodatkowe:

Tytuł opowieści

G. Morcinka z 1946 r.

1-18-23-15-20-4:

historia

21-2-12-17-24:

pies lub ostre zakończenie

25-8-6-19-14:

w przenośni hultaj, nicpoń

16-3-7-10-22:

cukierek na patyku

11-5-13-9:

dzwon po naszymu

1	2	3	4	5	6	7
8	9	10		11		12
13	14		15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25

ROZETKA

Rozwiązanie dodatkowe:

Tytuł powieści G. Morcinka z 1951 r.

1-4. Pomieszczenie w rozgłośni lub ośrodku TV. 3-6. Rotor.

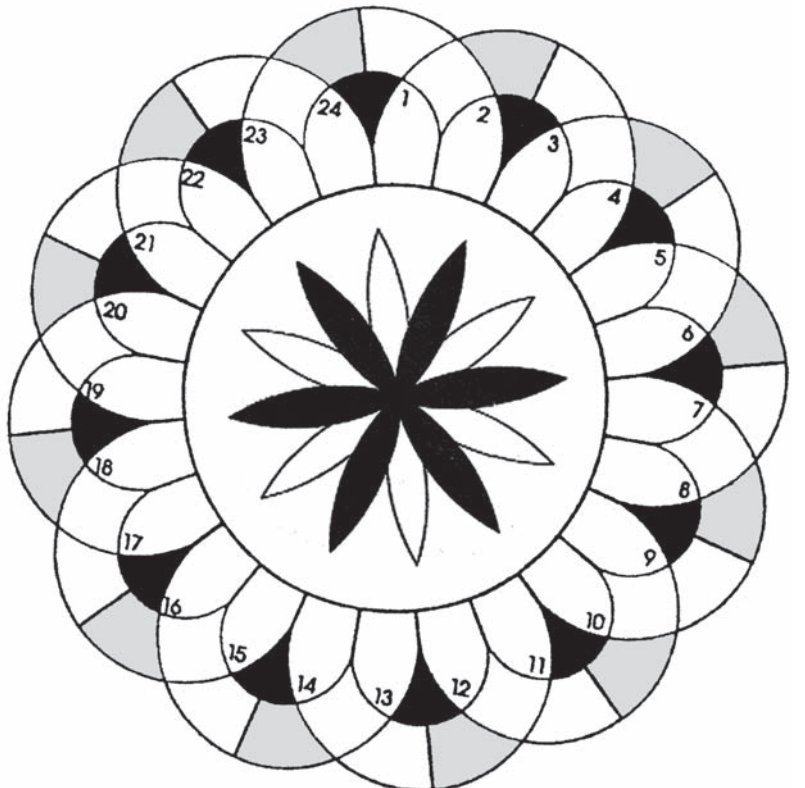
5-8. Bierka. – 7-10. Durszlak. 9-12. Bardzo ryzykowne przedsięwzięcie.

11-17. Wyższy duchowny katolicki. 13-16. Płytki i zarośnięty staw.

15-18. Miasto portowe nad Loarą. 17-20. Goniec na szachownicy.

19-22. Arabski koczownik zajmujący się hodowlą bydła.

21-24. Interes. 22-1. Zwolennik konkretyzmu.

SOBOTA 12 listopada

TVP 1

6.20 Tropiciele zagadek 6.55 Marta mówi! 7.25 Will i Dewitt 8.00 Ziarno 8.30 Rok w ogrodzie 9.00 Kawa czy herbata? 10.35 Orlik w grze 10.40 Złota rączka 11.15 Czarodziej z Waverly Place (s.) 11.45 Książniczka 13.15 Teraz Miki! 13.20 Baranek Shaun 13.30 Życie nad rozlewiskiem (s.) 14.30 Poszukiwacze muszli 16.10 Lubię to! 17.00 Teleexpress 17.20 Rezydencja (s.) 18.30 Program rozrywkowy 19.10 Książkowy miś 19.30 Wiadomości 20.20 Wyznania zakupoholiczki (komedia USA) 22.15 Superziółto (komedia USA) 0.00 Dziewiąte wrota (film kop.).

TVP 2

6.40 Pregoniani bracia 7.20 Barwy szczęścia (s.) 8.20 Elias 8.35 Mikołajek 8.55 Opowiadania dla dzieci 10.15 Na rafie koralowej. Oceany - Podróże z Feodorem Pitcairnem (dok. holenderski) 11.15 Wiadomości z drugiej ręki (s.) 13.25 Smaki czasu z Karolem Okrasą 14.00 Familiada (teleturniej) 14.35 Rodzinka.pl (s.) 15.15 Kocham Cię, Polsko! 16.40 Słowo na niedzielę 16.50 Kabaretowa Noc Listopadowa - Tarnów 18.00 Panorama 18.55 Postaw na milion (s.) 20.05 The Voice of Poland 22.20 Inteligent w armii (komedia USA) 0.40 Kabaret Potem - Bajki dla potulczonych 1.35 Piękne istoty (film bryt.).

TV KATOWICE

6.00 Serwis info 6.12 Przegląd prasy 6.48 Info poranek 7.30 Serwis info 7.45 Magiczne drzewo 8.45 Cukierka dziadka Benka 9.15 Infonota 9.22 Info poranek 9.42 Przegląd prasy 11.00 Tu kultura 11.30 Serwis info 12.00 Eurośledzi 12.15 Zdrowie na talerzu 12.30 Serwis info 13.00 Debata trójstronna 14.00 Raport z Polski - ekstra 15.00 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii 16.00 Studio Wschód 17.00 Śląska lista przebojów 17.30 Szpasy i vice przy fajnej muzyce 18.00 Gotuj z Rączką 18.30 Aktualności 19.25 Tajemnice przyrody Piotra Kardasza 19.40 Śpiewnik z familoków 20.00 Prawdę mówiąc 20.30 Serwis info 21.00 Mówisz mosz 22.15 Studio Lotto 23.03 Sportowy wieczór 23.22 Bitwa o Haiti (dok. bryt.) 0.23 Świadkowie XX wieku.

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News 7.15 Przygody Animków 7.45 Beyblade (s.) 8.15 Pies Huckleberry (s.) 8.45 Pinky i Mózg 9.15 Nowe przygody Scooby'ego 9.45 Magazyn UEFA Champions League 10.15 Ewa gotuje 10.45 Must Be The Music - Tylko Muzyka 13.45 Studio F1 14.00 Grand Prix Abu Zabi 15.00 Studio F1 15.25 Się kręci 15.55 Sezon na misia (film USA) 17.45 Pamiętniki z wakacji (s.) 18.50 Wydarzenia 19.30 Daleko od noszy (s.) 20.05 Parasol bezpieczeństwa (komedia USA) 22.00 Boski chillout (komedia USA) 0.30 Wzgórza mają oczy (horror USA).

TVC 1

6.00 Bajki z całego świata 6.25 Willy Fog w poszukiwaniu przygód (s. anim.) 7.00 Pikulina i saksofon (film) 8.15 Bimboli 8.30 Randka z fizyką 8.45 Podróż w kosmos 8.55 Wiadomości dla dzieci 9.10 Labirynt 9.45 Hidalgo - ocean ognia (film) 12.00 Z metropolii, Tydzień w regionach 12.30 Auto Moto Rewia 13.00 Trzej muszkieterowie (film) 14.45 Historia humoru (cykl dok.) 15.35 Historie antyków 16.35 Dziewięcioro rzemiosł 17.00 Chłopaki w akcji (mag.) 17.30 Taksówka 18.00 Bracia i siostry (s.) 18.45 Wieczorynka 19.00 Wiado-

mości 20.00 Pojedynek seriali... Ty decydujesz! 21.35 Szósty zmysł (film) 23.25 Męska gra (film) 1.10 Ostatnie 24 godziny.

TVC 2

6.00 Wielka Wojna Ojczyźniana 6.50 Kultura z Dwójką 7.05 Czarnobylska przyroda 8.00 Panorama 9.00 Magazyn folklorystyczny 9.30 Ta nasza kapela 10.00 Transmisja uroczystej mszy św. 11.40 Nasza wieś 12.00 Powroty na łono natury 12.25 Czechosłowacki tygodnik filmowy 12.40 Raj serca 13.15 Game Page (mag.) 13.40 Meduza 14.20 Musicblok (mag.) 14.50 Cudowna planeta (cykl dok.) 15.45 Wyspa Lord Howe 16.40 Czarny dzień w Black Rock (film) 18.00 Kultura.cz 18.30 Winko 19.00 Koncert z Praskiego Konserwatorium 19.30 Uzależnienia 20.00 Mity i fakty historii: Egipt 20.55 Los Angeles Philharmonic Orchestra - Gala 22.25 ProStory 22.55 Czwórniak, Šteindler i Vávra heute 23.15 W zawieszeniu (film) 1.05 Queen: These Are Days of Our Live.

NOVA

6.10 Stuart Malutki (s. anim.) 6.35 Bolek i Lolek (s. anim.) 7.00 Baby Looney Tunes (s. anim.) 7.25 Tom & Jerry (s. anim.) 7.50 Spongebob Kanciastoparty (s. anim.) 8.20 Pingwiny z Madagaskaru (s. anim.) 8.50 Hannah Montana (s.) 9.50 Poradnik domowy 11.05 Przyprawy 12.00 Dzwoni do TV Nova 12.30 Ojciec Kondelik narzeczony Vejvara (film czes.) 14.35 Naga broń: Z akt wydziału specjalnego (film) 16.25 Książę i ja 4 (film) 18.10 Gospoda (s.) 19.30 Wiadomości 20.00 Indiana Jones i ostatnia krucjata (film) 22.35 Mr. & Mrs. Smith (film) 1.00 Wyścig namiętności (film).

PRIMA

6.00 Wiadomości 6.50 Beyblade Metal Fusion (s. anim.) 7.15 Tutenstein (s. anim.) 7.45 M.A.S.H. (s.) 8.20 Salon samochodowy 9.35 Top Gear USA (mag.) 10.35 Czechy i Słowacja mają talent 12.50 Bliźniacy (film) 15.15 Columbo (s.) 16.50 Moje miejsce 18.00 Jak zbudować marzenie 18.55 Wiadomości, wiadomości kryminalne 19.50 VIP wiadomości 20.00 Mama Mia! (film) 22.30 Furia (film) 0.55 Czarownice z Eastwick (film).

NIEDZIELA 13 listopada

TVP 1

5.55 Było sobie życie 6.30 Will i Dewitt 7.00 Transmisja mszy św. z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Krakowie-Łagiewnikach 8.00 Tydzień 8.30 Rok w ogrodzie 9.00 Kawa czy herbata? 10.25 Dora poznaje świat 10.55 SpongeBob Kanciastoparty 11.25 iCarly (s.) 11.55 Między ziemią a niebem 12.00 Anioł Pański 12.15 Między ziemią a niebem 12.55 Janosik (s.) 13.55 Ranczo (s.) 15.55 Życie (s.) 16.50 Mistrzostwa świata w rajdach samochodowych 17.00 Teleexpress 17.30 Ojciec Mateusz (s.) 18.20 Jaka to melodia? (teleturniej) 19.00 Moi przyjaciele - Tygrys i Kubuś 19.30 Wiadomości 20.20 Życie nad rozlewiskiem (s.) 21.20 Dziewiąte wrota (film kop.) 23.45 Wallander (film kop.).

TVP 2

6.00 Ostoja 6.35 M jak miłość (s.) 8.35 Barwy szczęścia (s.) 9.40 Sekrety Karaibów 10.35 Wojciech Ciejrowski - boso przez świat 11.05 Makłowicz w podróży 11.40 The Voice of Poland 14.00 Familiada (teleturniej) 14.35 Rodzinka.pl (s.) 15.15 Szansa na sukces 16.20 Na dobre i na złe (s.) 17.15 Kultura, głupcze 18.00 Panorama 18.55 Tak to leciało! (teleturniej) 20.05 Kabaretowy Klub Dwójki 21.10 Czas honoru 22.05 Kocham kino 22.30 WOK - wszystko o kulturze

23.25 Koncert muzyki Krzysztofa Komedy 0.20 Wojczek.

TV KATOWICE

6.04 Debata trójstronna 6.28 Eurośledzi 6.40 Zdrowie na talerzu 7.00 Tajemnice III RP 7.45 Magiczne drzewo 8.15 Wieś z unią 8.45 Tajemnice przyrody Piotra Kardasza 9.00 Polska według Kreta 10.00 Głos mediów 11.00 Teleplotki 12.00 Serwis info 13.15 Era wynalazków 14.00 Wierzę, wątpię, szukam 14.30 Serwis info 15.00 Reportaż TVP Info 16.00 Teleplotki 17.00 Tajemnica twierdzy szczyfów 18.00 Rozmowy z ks. Tischnerem 18.30 Aktualności 19.20 Śląski koncert życzeń 20.00 Listy gończe 20.30 Serwis info 20.50 Młodzież kontra 23.00 Sportowa niedziela 23.25 Bogdan Tomaszewski 9.0 23.50 Walet pik 0.50 Teleplotki 1.20 Głos mediów.

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News 7.15 Przygody Animków 7.45 Beyblade (s.) 8.15 Gang Misia Yogi (s.) 8.45 Pinky i Mózg 9.15 Scooby Doo 9.45 Sylwester i Tweety na tropie 10.15 Jaskiniowcy (s.) 10.45 Magiczne buty II (komedia USA) 12.50 Kabaretowa, czyli 8. Sopotka Noc Kabaretowa 13.30 Studio F1 14.00 Grand Prix Abu Zabi 16.00 Studio F1 16.15 Jaś Fasola (s.) 16.45 Światowe rekordy Guinnessa 17.45 Pamiętniki z wakacji (s.) 18.50 Wydarzenia 19.30 Państwo w państwie 20.00 Szklana pułapka (film USA) 22.35 Kości (s.) 23.35 Żar (film USA) 1.30 Magazyn sportowy.

TVC 1

6.00 Ciekawostki z regionów 6.25 Ucieczka ze szkoły 6.40 Finley, samochodzik strażacki (s. anim.) 7.05 Taylor ma problemy 7.30 Studio Przyjacieli 9.45 Kalendarium 10.00 Kamera na szlaku (mag.) 10.30 Obiektowy (mag.) 11.00 Cyrk Humberto (s.) 12.00 Pytania V. Moravca 13.00 Słowo na niedzielę 13.05 Bajka na życzenie 14.10 Świat TVC 14.30 Film o filmie „Saxana i Leksykon magii” 15.00 Piekielny miesiąc miodowy (film) 16.25 Hercules Poirot (s.) 17.15 List do Ciebie - Powroty 18.10 Do morza miejsc 18.45 Wieczorynka 19.00 Wiadomości 20.00 Diabelski podstęp (film) 21.05 168 godzin (pr. publ.) 21.35 Dlaczego się morduje starsze panie (film) 23.00 13. komnata K. Pollertovej-Trojanowej 23.35 Granica (film).

TVC 2

6.00 Podróżomania 6.30 Królestwo dzikiej natury 7.05 Kolory życia 8.00 Panorama 9.00 Poszukiwania czasu utraconego 9.20 Malowane kurtyny czeskich teatrów 9.35 J.M.W. Turner 10.30 Szesnaście węży na głowę 11.25 Chcesz mnie? 11.40 Masz mnie! 11.55 Dołącz do nas 12.05 Nie poddawaj się 12.30 Babel (mag.) 13.00 Magazyn chrześcijański 13.30 Jindřich Plachta 14.10 Świat książek 14.40 Pomniki: staro-nowa twarz Europy 15.05 Skarby świata 15.20 Greenwich 15.35 Zaginione adresy 15.55 Kamera w podróży 16.50 Magazyn religijny 17.15 Przez ucho igielne 17.45 Kultura.cz 18.15 Wiadomość od K. Guta 18.30 Biblijne historie: Dawid 20.00 Heydrich - ostateczne rozwiązanie 20.30 Katastrofy lotnicze 21.25 Na pływalni z M. Reynoldsem (talk-show) 21.50 Co jest grane? (film) 23.35 Złoty cielec (s.) 0.25 Artmix 1.20 Los Angeles Philharmonic Orchestra - Gala.

NOVA

6.20 Roary: samochodzik wyścigowy (s. anim.) 6.35 Baby Looney Tunes (s. anim.) 7.00 Tajemnice Sylwestra i Tweety'ego (s. anim.) 7.30 Spongebob Kanciastoparty (s. anim.) 7.55 Przysmaki Babicy 8.40 Przyprawy 9.40 Kto pierwszy, ten lepszy! (film) 11.40

Kasia i znów te strachy (film) 13.30 Formuła 1: Grand Prix Abu Dhabi 16.05 Przeżyłem 17.00 Popołudniowe wiadomości 17.30 Przysmaki Babicy 18.15 Poradnik domowy 19.30 Wiadomości 20.00 2 młode wina (film) 21.55 Odlamki 22.25 Mroczna dzielnica (film) 0.30 Dynastia Tudorów (s.) 1.30 Sybil (film).

PRIMA

6.05 Wiadomości 7.10 Beyblade Metal Fusion (s. anim.) 7.40 Tutenstein (s. anim.) 8.10 Tajemnice II wojny światowej 9.20 Świat 2011 9.55 Obrońca (s.) 11.00 Partia (pr. dys.) 11.45 Poradnik domowy 12.55 Odpust przyjechał (film) 14.45 Mamma Mia! (film) 17.10 Życiowe porządki 18.00 Czechy na talerzu 18.55 Wiadomości 19.50 VIP wiadomości 20.00 Czechy i Słowacja mają talent 23.05 Osadzony (film) 1.15 Zabójcze umysły (s.).

PONIEDZIAŁEK 14 listopada

TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? 8.10 Polityka przy kawie 8.45 Paco, Nouky i Lola 9.00 Garfield i przyjaciele 9.30 Tupi i Binu 9.40 Baranek Shaun 10.00 Polska - Włochy, piłka nożna 11.25 Jaka to melodia? (teleturniej) 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes 12.25 Klimaty i smaki 12.40 ZUS dla ciebie 12.55 Dole i niedole rodziny szympan-sów 13.55 Plebania (s.) 14.25 Klan (s.) 15.00 Wiadomości 15.30 Celownik 16.20 Moda na sukces (s.) 16.45 EUROexpress 17.00 Teleexpress 17.30 Plebania (s.) 18.00 Klan (s.) 18.35 Jaka to melodia? (teleturniej) 19.05 Zabawy z Lippy and Messy 19.10 Przygody Bolka i Lolka 19.30 Wiadomości 20.30 Cztery kawałki tortu 21.40 Rozmowa o wierze, dialogu i obojętności - kard. Gianfranco Ravasi 22.00 Mama (dok. polski) 22.40 Uprowadzenie Agaty 0.10 Potęga miłości (film kop.).

TVP 2

5.50 Rajske klimaty 6.25 Coś dla Ciebie 7.25 Na dobre i na złe (s.) 8.30 Pytanie na śniadanie 10.55 Obok nas 11.25 Coś dla Ciebie 11.55 Familiada (teleturniej) 12.30 Sąsiedzi (s.) 13.00 Lokatorzy (s.) 13.35 Kabaretowy Klub Dwójki 14.40 Tancerze 15.45 Panorama - kraj 16.15 Poziom 2.0 17.20 Jeden z dziesięciu (teleturniej) 18.00 Panorama 18.50 Wiadomości z drugiej ręki (s.) 19.20 Kici, kici 20.05 Barwy szczęścia (s.) 20.40 M jak miłość (s.) 21.45 Tomasz Lis na żywo 22.50 Niewinność na sprzedaż 0.35 Norwegia - dramata i nadzieja.

TV KATOWICE

6.00 Serwis info 6.45 Info poranek 7.53 Twoja@sprawa 8.03 Gość poranka 8.54 Eurozmiany 9.10 Gość poranka 9.48 Info poranek 10.10 Biznes - otwarcie dnia 10.37 Eurozmiany 10.50 Gość poranka 12.20 Biznes 13.10 Raport z Polski 14.00 Serwis info 14.46 Eurozmiany 15.10 Raport z Polski 16.00 Rozmowa dnia 16.15 Biznes 17.00 Tajemnica twierdzy szczyfów 18.00 Rozmowy z ks. Tischnerem 18.30 Aktualności 19.20 Śląski koncert życzeń 20.00 Serwis info 20.10 Minęła 20-ta 21.05 Telekurier 22.30 Info dziennik 23.50 Sportowy wieczór 0.12 Zgoda - miejsce niezgody.

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News 7.30 Miś Yogi (s.) 7.50 Beyblade (s.) 8.20 Jaskiniowcy(s.) 8.50 Rodzina zastępcza (s.) 10.00 Daleko od noszy (s.) 10.30 Świat według Kiepskich (s.) 11.00 Malanowski i Partnerzy (s.) 11.30 Panoptikum Roberta Ripleya 12.00 John Doe (film kop.) 13.00 Hotel 52 (s.) 14.00 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Trudne sprawy 15.50 Wydarzenia 16.15 Interwencja (mag.) 16.30

Malanowski i Partnerzy (s.) 17.00 Dlaczego ja? 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.50 Wydarzenia 19.30 Świat według Kiepskich (s.) 20.00 Ja, robot (film kop.) 22.25 Za linią wroga (film USA) 0.45 Skazany na śmierć (film USA) 1.45 Zagadkowa noc.

TVC 1

5.59 Dzień dobry z Jedynek 8.30 Zaczarowane przedszkole 9.00 Tale Spin (s. anim.) 9.30 Suknia do podłogi (film) 10.25 Pojedynek seriali... Ty decydujesz! 12.00 Południowe wiadomości 12.30 Sama w domu (mag.) 14.10 Pamiętnik lekarki (s.) 15.05 Planeta YÓ 16.00 Zaczarowane przedszkole 16.30 Pszczółka Maja (s. anim.) 17.00 AZ kwiz 17.30 Pogotowie kulinarne 18.00 Wiadomości regionalne 18.25 Czarne owce 18.45 Wieczorynka 19.00 Wiadomości 20.00 Żandarm-skie humoreski (s.) 21.25 Reporterzy TVC (pr. publ.) 22.05 Przeżyć 22.55 Na tropie (mag.) 23.25 Wallander (film) 0.55 Półmrok.

TVC 2

6.00 Pomniki: staro-nowa twarz Europy 6.30 Obrońca 7.00 Kamera na szlaku 8.00 Panorama 9.00 Czechosłowacki tygodnik filmowy 9.15 Pionierzy przedsiębiorczości w Czechach 9.35 Jednostki specjalne w akcji 10.25 Śladami trzeciego ruchu oporu 11.00 Biblijne historie: Dawid 12.30 Pr. muzyczny 13.10 Telewizyjny klub niesłyszących (mag.) 13.40 Powietrze to nasze morze (cykl dok.) 13.55 Poszukiwania czasu utraconego 14.15 Czechosłowacki tygodnik filmowy 14.30 Akademia telewizyjna - Historia 16.55 Wielka Wojna Ojczyźniana 17.45 Kobiety Karty 77 18.00 Pomniki: staro-nowa twarz Europy 18.30 Historie Alfreda Hitchcocka (s.) 18.50 Kultura z Dwójką 19.10 Wiadomości w czes. j. migowym 19.20 Osobistość w Dwójce 19.30 Po czesku 19.40 Nasza wieś 20.00 Wielka Wojna Ojczyźniana 20.55 Śladami trzeciego ruchu oporu 21.20 Osobistość w Dwójce 21.25 Historie.cs (mag.) 22.15 Reykjavik-Rotterdam (film) 23.40 Queen: These Are Days of Our Live 0.40 Czwórniak, Šteindler i Vávra heute.

NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 9.05 Bomba zegarowa (film) 11.00 Świat według Bunchy (s.) 11.25 Dopóki śmierć nas nie rozłączy (s.) 11.50 Tescoma ze smakiem 12.00 Południowe wiadomości 12.35 Komisarz Rex (s.) 13.35 Kochane kłopoty (s.) 14.30 Dowody zbrodni (s.) 15.35 Bez śladu (s.) 16.30 Dwóch i pół (s.) 17.00 Popołudniowe wiadomości 17.30 Mentalista (s.) 18.25 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Comeback (s.) 20.40 Mistrzostwa powiatu (s.) 21.15 Dr House (s.) 22.15 Nocne wiadomości 22.45 Prawo i bezprawie (s.) 23.40 Układy (s.) 0.30 Zatoka namiętności.

PRIMA

6.05 Wiadomości 6.55 Wiadomości regionalne 7.05 Fakty Barbory Tacheci 7.20 Magazyn kulinarny 7.50 VIP wiadomości 8.25 M.A.S.H. (s.) 9.10 Nakryto do stołu 10.05 Obrońca (s.) 11.05 Diagnoza morderstwo (s.) 12.05 Policja Hamburg (s.) 13.05 Renegat (s.) 14.05 Pan Złota Rączka (s.) 14.35 Detektyw Monk (s.) 15.35 Tak blisko nieba (film) 17.40 Wiadomości regionalne 17.50 Fakty Barbory Tacheci 18.00 Nakryto do stołu! 18.55 Wiadomości, wiadomości kryminalne 19.50 VIP wiadomości 20.00 Powroty do domu (s.) 21.20 O mojej rodzinie i innych trupach (s.) 21.55 Pr. rozrywkowy 22.30 Magia kłamstwa (s.) 23.30 Kości (s.) 0.30 Zbrodnie niedoskonałe (s.) 1.35 Dzwoni do jasnowidza.

ŻYCZENIA

Dnia 11 listopada 2011 obchodziła swoje 70. urodziny

pani EMILIA KURZEJA

z Suchej Górnjej. Z tej okazji wszyscy najbliżsi życzą Ci słońca na każdym niebie, smak zapachu w codziennym chlebie, ptaków, motyli i chwil radosnych, a w sercu zawsze zielonej wiosny. GL-728

Z okazji 525. urodzin naszego

LOTNIKA

składają sobie życzenia zdrowia oraz tylu lądowań ile startów wszyscy Wspaniali z KWMBLM, a w szczególności: Czesław, Jacek, Janek, Józek, Jurek, Jozef, Marek, Radek, Romek, Tadek, Zbyszek. Spotykamy się 16. 11. od godz. 18.00 na Lotnisku. GL-733

WSPOMNIENIA

Jutro, 13 listopada obchodziłaby 80 lat nasza Kochana

śp. JAROSŁAWA CIEŚLAROWA

Z miłością i szacunkiem wspominają najbliżsi. GL-696

Ty znasz gorycz i znasz zwątpienie... i wiem, dlaczego dzisiaj Ciebie cenię. Czesław Miłosz

Jutro mija już 20. rocznica zgonu

śp. JÓZEFA KLUZA

z Mostów koło Jabłonkowa 225. O pamięć i modlitwę proszą syn Zdzisław wraz z żoną Renią, córką Sandrą i synem Kubusiem. GL-711

Dnia 12 listopada 2011 roku obchodziłby 100. urodziny nasz Ojciec

śp. FRANCISZEK LOTTER

ze Stonawy. Z miłością wspominają i o modlitwę proszą Anna i Alfred z rodzinami oraz ks. Edward. GL-727

Dziś, 12.11.2011, mija 20. rocznica śmierci

śp. ANNY ŁAKOTA

z Suchej Górnjej. Wszystkich, którzy Ją znali i zachowali w pamięci, o chwilę wspomnień prosi w imieniu całej rodziny wnuczka Ola. GL-726

Umarłych wieczność dotąd trwa, dokąd pamięć Im się płaci... W. Szyborska

Dnia 13. 11. 2011 minie 10. bolesna rocznica śmierci Drogiego

śp. mgr. FRANCISZKA MORAWCA

prof. Gimnazjum Polskiego w Cz. Cieszynie. Wszystkich, którzy Go znali i zachowali w życzliwej pamięci, o chwilę wspomnień proszą żona i synowie z rodzinami. AD-119

Czas mija, lecz tęsknota i smutek pozostaje.

Dnia 13 listopada minie 2. rocznica śmierci Kochanego

śp. FRANCISZKA PRZECZKA

Wszystkich, którzy znali Jego życzliwe serce, prosimy o chwilę wspomnień. Najbliżsi. GL-729

Nie umiera ten, kto pozostaje w sercach bliskich...

Dnia 13 listopada obchodziłby 50. urodziny

śp. inż. RADEK TASZEK

z Karwiny, zaś 19 września minęła 9. rocznica Jego śmierci. O chwilę wspomnień proszą rodzice i siostra Andrea oraz najbliżsi. RK-216

Dnia 11. 11. 2011 wspomnieliśmy 90. urodziny naszej Kochanej Mamusi, Babcji, Prababcji

śp. ELŻBIETY SAMCOWEJ

z Jabłonkowa-Czyrnegu. Zaś 18. 10. 2011 upłynął bolesny rok, gdy ucichło Jej szlachetne serce. Za chwilę zadamy, modlitwę i wspomnienie dziękują syn i córka z rodzinami. AD-126

Dnia 13 listopada 2011 minie 1. rocznica śmierci naszego Drogiego

śp. BOLESŁAWA WAWRACZA

z Czeskiego Cieszyna-Sibicy. O chwilę wspomnień proszą żona Anna i córki z rodzinami. AD-117

NEKROLOGI

Na zawsze zostaniesz w sercach tych, którzy Cię kochali.

W głębokim żalu pogrążeni zawiadamiamy, że dnia 11. 11. 2011 zmarła w wieku 84 lat nasza Droga Żona, Mamusia, Babcia i Prababcia

śp. HILDEGARDA MAŁYSZOWA

z Suchej Górnjej. Pogrzeb Drogiej Zmarłej odbędzie się we wtorek 15. 11. 2011 o godz. 13.30 z sali obrzędów w Suchej Górnjej na miejscowy cmentarz. Zasmucona rodzina. GL-734

Z bólem w sercu podajemy do wiadomości, że dnia 10. 11. 2011 zmarła w wieku 78 lat nasza Droga Mamusia, Babcia, Prababcia

śp. OTILIA POPKOWA

z domu Cupkowa z Karwiny-Kopalnie. Pogrzeb Drogiej Zmarłej odbędzie się w poniedziałek 14. 11. 2011 o godz. 13.00 z kościoła parafialnego w Karwinie-Frysz-tacie. W smutku pogrążona rodzina. RK-218

W głębokim smutku zawiadamiamy wszystkich krewnych i znajomych, że dnia 9. 11. 2011 zmarła w wieku niespełna 72 lat nasza Kochana Mamusia, Teściowa, Babcia, Szwagierka, Ciocia, Kuzynka

śp. STANISŁAWA WRABŁOWA

z Trzyńca. Pogrzeb Drogiej Zmarłej odbędzie się w poniedziałek 14. 11. o godz. 14.30 z kościoła katolickiego w Trzyńcu na miejscowy cmentarz. Zasmucona rodzina. GL-732

Odszedł cicho i bez pożegnania, jak ten, co nie chce swym odejściem smucić, jak ten, co wierzy w chwilę rozstania, że niebawem z dobrą wiadomością wróci...

Z głębokim żalem i smutkiem żegnamy Wujka, Szwa-gra i Przyjaciela

śp. STANISŁAWA HENRYKA SZTUŁĘ

ostatnio zamieszkałego w Karwinie-Raju, Pokrok. Uroczystości pogrzebowe odbędą się w środę 16 listopada 2011 o godz. 14.30 w kościele parafialnym pw. Podwyższenia Krzyża Świętego w Karwinie-Frysz-tacie. Autobus z Darkowa zapewniony. Zasmucona rodzina. RK-217

Kto w sercach żyje tych, których opuścił, ten nie odszedł.

W głębokim żalu zawiadamiamy wszystkich krewnych, przyjaciół i znajomych, że dnia 8. 11. 2011 zmarł nagle w wieku 74 lat nasz Kochany Mąż, Ojciec, Teść, Dziadek, Kuzyn i Wujek

śp. WŁADYSŁAW TOMOSZEK

z Czeskiego Cieszyna. Pogrzeb Drogiego Zmarłego odbędzie się we wtorek 15 listopada 2011 o godz. 13.00 z kościoła ewangelickiego Na Niwach w Czeskim Cieszynie na miejscowy cmentarz. Zasmucona rodzina. AD-124

CO W KINACH

KARWINA – Centrum: Giganci ze stali (12, 13, godz. 15.30; 14, godz. 17.45); Dług (12, 13, godz. 20.00); Muži v naději (12, 13, godz. 17.45; 14, godz. 20.00); **TRZYNIEC – Kosmos:** Artur i Minimki 3 – Dwa światy (12, 13, godz. 15.00, 17.30); Perfect days (12, 13, godz. 20.00); Zemsta cieciców (14, godz. 17.30); Dream house (14, godz. 17.30); **CZ. CIESZYN – Central:** W lepszym świecie (11, godz. 19.00); Johny English powraca (12, 13, godz. 17.00); Drive (12, 13, godz. 19.00);

BYSTRZYCA: Drive (12, godz. 18.00); **JABŁONKÓW:** Mój otec George Voskovec (13, godz. 17.00); **CIESZYN – Piast:** Latająca maszyna (12-14, godz. 15.30); 3D Immortals – Bogowie i herosi (12-14, godz. 17.30, 20.00).

CO NA ANTENIE

POLSKIE AUDYCJE: Gościem w niedzielnej audycji pt. „Polskość – zaolziańskość-tożsamość w kulturze pogranicza” będzie prof. dr hab. Halina Rusek. Początek godz. 18.30. Ostrawa 107,3 MHz i Trzyniec 105,3 MHz.

CO W TERENIE

BŁĘDOWICE – MK PZKO zaprasza na prelekcję inż. Zygmunta Rakowskiego pt. „Japonia” w środę 16. 11. o godz. 16.00 do Domu PZKO. **▲ Kluby Kobiet i Seniora MK PZKO** zapraszają na spotkanie 16. 11. o godz. 15.00 do Domu PZKO.

CZ. CIESZYN – Biblioteka Miejska przy ul. Havlíčka zaprasza na prelekcję z cyklu „Podróże bliskie i dalekie” w piątek 18. 11. o godz. 17.00. „Blaski i cienie Afryki Południowej” przedstawi Zygmunt Rakowski.

▲ Parafia NSPJ zaprasza na Spotkanie popielgrzymkowe (Klek i Medjugorje) w niedzielę 13. 11. o godz. 15.00. W programie: msza św., video, zdjęcia, wspomnienia, agape.

GRÓDEK – MK PZKO zaprasza swych członków i sympatyków na „Tłoczyni kapusty” w sobotę 12. 11. o godz. 18.00 do Domu PZKO. W programie: zespół folklorystyczny „Nowa Skotniczka” oraz okazyjny kabaret „My”. Do tańca gra Jasio Pilch.

NYDEK – Klub Młodych zaprasza na komedię Wilhelma Pręczka pt. „Strzapato Łyskula” w sobotę 12. 11. o godz. 17.00 albo w niedzielę 13. 11. o godz. 15.00 do Domu PZKO w Nydku.

KARWINA – Oddział Literatury Polskiej Biblioteki Regionalnej zaprasza na kolejną prelekcję z cyklu „Podróże Marzeń” w poniedziałek 21. 11. o godz. 18.00 do Biblioteki na Rynek Masaryka w Karwinie-Frysz-tacie. Prelegentami będą państwo Wanda i Leszek Palowscy, a tematem spotkania „Alaska 2010 – kraj daleki czy bliski, wielki czy mały, dziki czy cywilizowany”.

KARWINA-STARE MIASTO – MK PZKO zaprasza w sobotę 26. 11. o godz. 16.00 na „Świniobicie czyli zabijaczkę z potańcówką”, tel. 732 808 425.

KLUB SENIORA „PRZYJAŹŃ” – Zaprasza swoich członków i przyjaciół na spotkanie w poniedziałek 14. 11. o godz. 17.45 w salce PZKO w Karwinie-Nowym Mieście. W programie prelekcja prof. Daniela Kadłubca i omówienie dalszych spraw związanych z Wigilijką itp.

KOŚCIELEC – Wszystkim właścicielom biletów na przedstawienie „Jekyll i Hyde” w DPŻW, przypominamy, że w sobotę 12. 11. zaczynamy o godz. 19.00, a w niedzielę 13. 11. o godz. 18.00. Zapraszają i przypominają Młodsi Aktorzy.

OLBRACHCICE – MK PZKO zaprasza 19. 11. o godz. 16.00 na Klub Propozycji do Domu PZKO. W programie: prelekcja Tadeusza Chorzempy o podróżach po świecie pt. „Wyspy Wielkanocne”, kiermasz książek, sprzedaż „Kalendarza Śląskiego 2012”.

SUCHA GÓRNA – Szkoła i przedszkole zapraszają na uroczyste odsłonięcie tablicy pamiątkowej, ufundowanej przez wychowanków, w westybuli budynku czerwonej szkoły, w sobotę 19. 11. o godz. 8.30. Wystąpi chór „Sucha”, a następnie zapraszamy na dalszą część programu w ramach Dnia Drzwi Otwartych szkoły i przedszkola. Będą występy przedszkolaków i uczniów, kawiarenka, spotkania z emerytowanymi nauczycielami.

UWAGA BRATYSŁAWIANIE! – Mikołajówka absolwentów uczelni bratysławskich odbędzie się 2. 12. o godz. 18.00 w Oldrychowicach na Fojstwiu, na którą serdecznie zapraszają organizatorzy.

MARTIN LUKEŠ, JEDEN Z KLUCZOWYCH PIŁKARZY BANIKA OSTRAWA:

Już łatwiej nam się oddycha

Dla trenera Banika Ostrawa, Pavla Malury, to jeden z kluczowych zawodników. 32-letni Martin Lukeš należy do grona doświadczonych piłkarzy, czyli takich, jakich w obecnym Baniku jest jak na lekarstwo. Przed dwutygodniową przerwą w rozgrywkach 1. ligi zespół Banika odnotował arcyważne zwycięstwo 3:0 w wyjazdowym meczu z Viktorią Žižkow.

Pojedynek w strefie spadkowej o przysłowiowych sześć punktów ostrawianie przesądzi na swoją korzyść w drugiej połowie, strzelając trzy bramki. Lukeš zaliczył dwie asysty, o mało nie nabawił się też wstrząsu mózgu po ostrym faulu jednego z piłkarzy Viktorii. – Ta wygrana pomoże nam uwierzyć we własne siły. Już łatwiej nam się oddycha – powiedział szczęśliwy Lukeš.

– Zdawaliśmy sobie sprawę z tego, że w meczu z „Viktorką” zagramy o wszystko. Ewentualna przegrana byłaby kolejnym gwoździem do naszej trumny – powiedział nam Martin Lukeš, który w Pradze zagrał w roli środkowego pomocnika. Taka rola najbardziej mu odpowiada. Kiedy w 70. minucie, przy stanie 2:0 dla Ostrawy, schodził z boiska, oklaski kibiców nie miały końca. – To dobrze, że do Pragi przyjechało za nami aż tylu fanów. Czuliśmy ten doping i dziękuję wszystkim za wspaniałe wsparcie w trakcie całego meczu – ocenił Lukeš. – Pierwsza połowa meczu nie była wielkim spektaklem. Przyznaję bez bicia, że to była raczej walka o każdy centymetr murawy – podkreślił piłkarz. – Kluczowy był pierwszy gol, który strzelił Vašenda – dodał ostrawski pomocnik.

Trener Pavel Malura apeluje jednak, by nie popadać w przesadny optymizm. – To jeden z wielu kroków na drodze do uratowania pierwszej ligi w Ostrawie. Ważne, że teraz jesteśmy w sytuacji bardziej komfortowej, bo mamy wszystko w swoich rękach. Awansowaliśmy na trzynastą

Martin Lukeš (przy piłce) należy do kluczowych zawodników w obecnej kadrze Banika Ostrawa.

pozycję, wyprzedzając aż trzy kluby – podkreślił szkoleniowiec Banika Ostrawa, który po pierwszej kolejce tego sezonu zmienił na stanowisku trenerskim zdymisjonowanego Karola Markę. Malura, w odróżnieniu od słowackiego szkoleniowca, postawił w bramce na polskiego bramkarza Dawida Pietrzakiewicza. Polak odwzajemnił mu się bardzo dobrymi występami, które zaciekały także polskich dziennikarzy takich pism, jak „Przegląd Sportowy”, „Piłka Nożna” czy portalu „Onet.pl”.

Sam Martin Lukeš podkreśla, że o uratowanie pierwszoligowej skóry

nie walczą jednostki, a cały zespół. – Na nas, doświadczonych piłkarzach, spoczywa ciężar gry. Jednak współgrać musi cała jedenastka na boisku – stwierdził. Banik ma bardzo niską średnią wiekową, to jeden z najmłodszych zespołów w lidze. Gdyby nie tacy zawodnicy, jak Lukeš, Svěrkůš, Marek czy Vomáčka, Ostrawa dysponowałaby najmłodszą kadrą w swojej historii.

Dwutygodniową przerwę w rozgrywkach spowodowaną startem reprezentacji RC w barażach o awans do Mistrzostw Europy 2012 zespół Banika Ostrawa wy-

korzysta w najlepszy możliwy sposób. – Spokojnie potrenujemy, bez czasowej presji. Nastawimy się na wyeliminowanie wszystkich błędów i usterek. Przed nami jeszcze trzy jesienne kolejki – stwierdził Malura. Banik kolejno zmierzy się z FK Příbram (20. 11.), na wyjeździe ze Slavią Praga (28. 11.) i ponownie u siebie ze Sigmą Olomuniec (3. 12.), a więc z zespołami ze swojej półki. Zwłaszcza grudniowe „grand derby” z aktualnie ostatnią w tabeli Sigmą Olomuniec zapowiadają się bardzo atrakcyjnie.

JANUSZ BITTMAR

Szlagier dla Hawierzowa

II LIGA HOKEJA

W szlagierze 18. kolejki grupy wschodniej II ligi doszło do starcia dwóch faworytów tego sezonu – Hawierzowa i Przerowa.

HAWIERZÓW PRZERÓW 5:4 (D)

Tercje: 1:1, 1:3, 2:0 – 1:0. Bramki i asysty: 10. Daneček (Říčka, Vydra),

38. Sztetek (Daneček, Říčka), 41. Najdek (Krisl), 59. Prokop (Klimša, Maruna), 65. Maruna (Prokop) – 18. Sedlák, 21. Hanák (Ferenc, Kočara), 36. Pała (Kočara, Hanák), 38. Kolařík (Sedlák). Hawierzów: Vrba – Prokop, Rimmel, Krisl, Machálek, Balčík, Vydra, M. Zientek, L. Zientek – Klimša, Najdek, Maruna – Sz-

tefek, Potočný, Stránský – Daneček, Říčka, Pavlas – Brezani, Kraft, Pechanec.

Trener Hawierzowa, Jan Daneček, podkreślił zaangażowanie całego zespołu. – Kluczowa dla losów spotkania była trzecia tercja, w której szybko zdobyliśmy kontaktowego gola na 3:4 – podkreślił Da-

neček. Hawierzowianie wystawili do meczu cztery formacje, pojedynek celowo dogrywali jednak tylko na trzy ataki.

Lokaty: 1. Hawierzów 42, 2. Prościejów 34, 3. Opawa 34, ... 5. Karwina 30 pkt. Dziś: (18.00) Opawa – Karwina, jutro: (17.30) Wsecin – Hawierzów. (jb)

Udany turniej tenisa stołowego

W Czeskim Cieszynie walczyli najmłodsi pingpongiści w turnieju skierowanym do polskich szkół podstawowych na Zaolziu. Inicjatorem i pomysłodawcą całej imprezy było PTTS „Beskid Śląski”. W organizację aktywnie włączyli się też działacze Klubu 99, nauczyciele PSP Czeski Cieszyn i rodzice uczestników turnieju. W sali gimnastycznej miejscowej szkoły podstawowej rywalizowało przeszło 50 młodych tenisistów stołowych reprezentujących sześć szkół zaolziańskich, jeden Klub Sportowy, gościnnie w zawodach wystartowali też uczniowie jednego z gimnazjów z Bielska-Białej.

– Rywalizacja stała na bardzo wysokim poziomie – potwierdził nam Jerzy Czup z Klubu 99. Z korzystnej strony pokazali się w zawodach

Dekoracja najlepszych w kategorii 6-9. Od lewej: Jurga, Ranosz, Šařec, Adámek, Sikora. Chłopcy przyjmują gratulacje od H. Cieślara, wiceprezesa „Beskidu Śląskiego” i W. Czudka.

nie tylko młodzi Zaolziacy, ale też tenisiści stołowi z zaprzyjaźnionego gimnazjum w Bielsku-Białej. Dziewczyny z tej placówki zdominowały zresztą rywalizację w najstarszej kategorii, sięgając po wszystkie trzy medale.

WYNIKI

Chłopcy kl. 1-5

1. Konrad Wójcik (B.-Biała), 2. Laurent Lasota (Gnojnik), 3. Krzysztof Słowiaczek

Chłopcy kl. 6-9

1. Robert Jurga (Jabłonków), 2. Daniel Ranosz (Cz. Cieszyn), 3. Adam Šařec (Cz. Cieszyn)

Dziewczyny kl. 6-9

1. Joanna Blachura, 2. Marzena Topór, 3. Sara Baczewska (wszystkie Bielsko-Biała) (jb)

W SKRÓCIE

ANASTASI: STAĆ NAS NA SUKCES. Od 20 listopada do 4 grudnia w Japonii odbywać się będzie Puchar Świata siatkarzy z udziałem reprezentacji Polski. Stawką jest nie tylko triumf w tej prestiżowej imprezie, ale także awans do Igrzysk Olimpijskich w Londynie, który wywalczą trzy pierwsze ekipy. – Grono pretendentów do podium liczy osiem zespołów. To dużo, ale my też nie pozostajemy bez szans. Mamy ciekawą i perspektywiczną drużynę, którą stać na sukces. Dlatego nie boję się mierzyć wysoko – powiedział polskim dziennikarzem Andrea Anastasi, trener reprezentacji polskich siatkarzy. Włoski szkoleniowiec przestrzega, że jest to bardzo trudny i wyczerpujący turniej. – Mamy do rozegrania jedenaście meczów w ciągu kilkunastu dni, ale kocham ten turniej – zakończył Anastasi.

PŚ W BIEGACH NARCIARSKICH: BRAK ŚNIEGU KOMPLIKUJE PLANY. Nie w Beitostolen, jak wcześniej planowano, a w innej norweskiej miejscowości – Sjusjoen – odbędą się w dniach 19-20 listopada inauguracyjne zawody nowego sezonu Pucharu Świata w biegach narciarskich. Powodem przeniesienia imprezy są problemy z brakiem śniegu. Do pierwszego startu w sezonie przygotowuje się też Polka Justyna Kowalczyk. W poszukiwaniu śniegu trzykrotna zdobywczyni Kryształowej Kuli musiała pojechać aż za koło podbiegunowe, do fińskiego Muonio. Trenuje tam na zlodowaciałej trasie, którą przygotowano ze śniegu, który spadł poprzedniej zimy.

MORELLI: O PRZYSZŁOŚCI KUBICY ZA KILKA TYGODNI.

– Po ostatnim drobnym zabiegu chirurgicznym nadgarstka, jaki przeszedł Robert Kubica, musi minąć kilka tygodni, zanim można będzie mówić o przyszłości i powrocie z kierownicę Formuły 1 w przyszłym sezonie – uważa menedżer polskiego kierowcy, Daniele Morelli. – Będzie komunikat, wydamy go razem z teamem Renault, w którym znajdzie się odniesienie do planów na przyszłość, ale na razie jest na to za wcześnie – poinformował. (jb)

OFERTA

PIĘKA NOŻNA – II LIGA: Trzyniec – Jihława, Brno – Karwina (dziś, 14.00). **DYWIZJA:** Orłowa – Piotrowice, W. Międzyrzecze – Hawierzów (dziś, 13.30). **MISTRZOSTWA WOJEWÓDZTWA:** Poruba – Karwina B (dziś, 10.15), Cz. Cieszyn – Polanka, Dzieńmorowice – Hradec n. M., Haj – Bogumin (dziś, 13.30). **I A KLASA:** Stonawa – Czeladna, Sucha Górna – Frydek-Mistek B, Petřvald n. M. – Śmitowice, Stare Miasto – Bystrzyca (dziś, 13.30), Olbrachcice – Raszkowice (jutro, 13.30). **I B KLASA:** Sedliszcze – Jabłonków, Dąbrowa – Nydek, Dobra – Gnojnik, Cierlicko – Lutynia Dolna, Wędrynia – Gródek, Oldrzychowice – Dobraticze, Mosty – Datynia Dolne (dziś, 13.30).

HOKEJ NA LODZIE – II LIGA: Opawa – Karwina (dziś, 18.00), Wsecin – Hawierzów (jutro, 17.30).

PIĘKA RĘCZNA – TIPGAMES EKSTRALIGA: Karwina – Jićin (dziś, 18.00).

UNIHOKEJ – FORTUNA EKSTRALIGA: Hawierzów – Młoda Bolesław (jutro, 17.00). (jb)